Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $7.00 Metams
Užsieniuose $9.00
Queens Apskrity $8.00
KOPIJA 5c
PRICE 5c

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States.
110-12 Atlantic Ave.,
Richmond Hill 19, N. Y.
Tel. VIrginia 9-1827-1828

No. 201 ★ ★ ★ Richmond Hill 19, N. Y., Penktad., Spalio-Oct. 20, 1950 ★ ★ ★ Metai XL. Dienraščio XXXII.

Kvislai

Prelatas Juozas Stankevičius.
Reikšmingas įvykis.
Jungtinėse Tautose.
Tik iki spalio 25 dienos.
Rašo R. MIZARA

Didžioji marmuru ir kristolu žvilganti Maskvos Kolumnų Salė pilna žmonių.

Pirmojoje eilėje, arti tribunos, sėdi aukštieji dvasiškiai: pravoslavų, protestantų, katalikų, budistų, mahometonų ir kitokių religijų.

Jų tarpe sėdi Kauno katalikų arkivyskupijos vikaras ir kancleris, **prelatas Juozas Stankevičius!**

Už jų, kitose eilėse, sėdi rašytojai, dailininkai, mokslininkai, darbininkai, kolektyviečiai.

Jie suvyko į visa-sąjungines Tarybų Sąjungos kongresą taikai ginti.

Kiekvieną ryškesnį kalbėtojų išsitarimą kongreso dalyviai karštai lydi aplodismentais; ploja ir prelatas Juozas Stankevičius.

★

Prelato Stankevičiaus dalyvavimas taikos kongrese, kaip kiekvienas gali suprasti, turi didžiulės reikšmės Lietuvai.

Pasirodo, jog Lietuvos katalikų dvasiškijoje vyksta persiorientavimas, persilaužimas.

Jau atsiranda ir aukštojoje Lietuvos katalikų dvasiškijoje žmonių, kurie baisisi karo pavojumi ir ryžtingai kovoja už taiką.

Tai progresas!

Prelato Stankevičiaus pavyzdžiu, be abejojimo, seka kiti padoresnieji katalikų dvasiškiai Lietuvoje. Jo vykimas taikos kongresan juk buvo ne be pasitarimo su kitais dvasiškiais. Jis ten buvo jų atstovas, jų kalbėtojas.

Tai turėtų būti įsidėmėtina Amerikos lietuvių katalikų kunigams.

Žinau, prelatas Jonas Balkūnas į tai ranka pamos, betgi yra už jį ir apdairesnių kunigų.

★

Tai, kas dabar vyksta Jungtinių Tautų asemblėjoje, aiškiai rodo, jog norima iš Jungtinių Tautų išstumti Tarybų Sąjungą.

Mr. Dulles vykdo ten Hooverio "planą", pagal kurį iš Jungtinių Tautų turėtų būti išvesta Tarybų Sąjunga.

Tasai planas vykdomas atsargiai, aplinkiniais būdais ir priemonėmis, bet jis vykdomas.

Pirmiausiai norima išromyti Saugumo Taryba, likviduojant veto teisę. Tuomet, manoma, Tarybų Sąjunga pati iš Jungtinių Tautų pasitrauks, nes jai nebus prasmės ten būti.

Kaip viskas bus toliau, ateitis parodys.

★

Jono Kaškaičio "Prošvaistės" jau baigiamos spausdinti.

Tie, kurie dar norite knygą užsiprenumeruoti ir kad jūsų vardas ir pavardė patektų į prenumeratorių skaičių knygoje, užsisakykite "Prošvaistes" tuojau: **iki spalio 25 dienos prenumeratorių vardai ir pavardės turi būti Laisvės administracijoje.**

Knyga turės 320 puslapių.

★

Tarybų Sąjungos mokslininkai, sako, jau surado priemones atominei pajėgai įjungti praktikinio naudojimo darban.

Atominė pajėga, sakoma, jau bus galima paversti į šilumą ir sukimą mašinų ratų.

Juo greičiau tai bus padaryta, juo bus didesnė laimė žmonėms.

★

Mes kaip kada išleidžiame Laisvę sumažintą puslapių skaičiumi. **Tai vyksta grynai dėl technikinių kliučių, dėl stokos raidžių rinkėjų.**

Neužilgo mes manome tas kliūtis nugalėti.

TEISMAS PANAIKINO BIRMINGHAM MIESTO ĮSTATĄ PRIEŠ KOMUNISTUS

Federalis teisėjas surado, kad tas įstatas laužo Konstituciją

Birmingham, Ala.— Federalis apskrities teisėjas Seybourn E. Lynne panaikino miestinį Birminghamo įstatymą prieš komunistus.

Teisėjas užgyrė vietinio komunistų vado Sam Hall'o apeliaciją, prašančią atmesti tą įstatymą.

Kartu teisėjas pareiškė, jog miestinis įstatymas laužo Jungtinių Valstijų Konstitucijos 14-tąjį pataisymą dėl civilinių teisių amerikiečiams.

Vietinis Birminghamo įstatymas buvo įsakęs visiem komunistam per tam tikrą laiką išsikraustyt iš miesto, o neišsikraustančius bausti iki 180 dienų kalėjimo ir $100 už kiekvieną užvilktą dieną.

Dabar teisėjas Lynne uždraudė vykdyti tokį įstatymą.

Stassen peikia Trumaną už slaptą politiką

Philadelphia.— Haroldas Stassen, republikon. Pennsylvanijos Universiteto pirmininkas, kritikavo pastarąją prez. Trumano kalbą, pasakytą San Franciscoj,-kad Trumanas užtylėjo klausimus dėl Formozos salos, naujosios Kinijos ir Indo-Kinos.

Stassenas bijo, kad Trumano politika "gal pražudyt amerikinius Korejos karo vaisius."

Prez. Trumanas, nulėkęs į Wake salą, praeitą savaitę slaptai svarstė su gen. MacArthur Korejos, Formozos, Indo-Kinos ir Kinijos klausimus, kaip teigia United Press.

Atlanto kraštai žada smarkiau ginkluotis

London. — Atlanto pakto šalių taryba surado, kad vakarinės Europos kraštai dar "per silpnai" ginkluojasi prieš komunizmą.

Atlanto valstybių užsieniniai ministrai, vadovaujant Amerikai, pirm keleto savaičių išdirbo trimetinį planą pasmarkint ginklų gamybą.

Dabar gi atlantinė taryba sako, tai "per siauras" planas, ir ragina dar sparčiau ginklus daryti.

Kada jankiai įsiveržtų į Indo-Kiną?

London. — Anglijos politikai sako, jeigu naujosios Kinijos kariuomenė eitų talkon Vietnamo liaudininkams prieš francūzus Indo-Kinoje, tai Jungtinės Valstijos siųstų ten savo armiją karui prieš liaudiškus Vietnamo respublikiečius.

Jakarta, Indonezija. — Indonezijos kariuomenė pradėjo ofensyvą prieš sukilėlius pietinėse Celebes salose.

ORAS. —. Netaip šilta, apsiniaukę; gal bus lietaus.

Australai dokininkai sustreikavo prieš raudonbaubių bilių

Sydney, Australija. — Iaivakrovių Unija paskelbė streiką protestui prieš įneštą seimui valdžios bilių, reikalaujantį užgint Komunistų Partiją ir persekiot visus tariamus "raudonuosius."

Sustreikavo 26,000 laivakrovių, suparalyžiuodami darbą visuose 56 Australijos uostuose. Streikas sulaikė daugiau kaip 2,000 laivų prikrovimą bei iškrovimą.

FBI šaukia privačius piliečius šnipinėti

Washington. — Slaptosios FBI policijos direktorius J. Edgar Hoover atsišaukė į privačius piliečius, kad šniukštinėtų nužiūrimus "šnipus, sabotažninkus ir neištikimus valdžiai asmenis."

Hooveris išsiuntinėjo tūkstančius lapelių policijai, fabrikantams ir tam tikroms organizacijoms visoje šalyje. Tais lapeliais jis ragina visus "ištikimuosius" šnipinėti FBI agentams per telefoną ir visaip kitaip.

Japonijos valdžia ketina uždaryt studentų sąjungą

Tokio. — Japonų valdžia planuoja uždaryt Savivaldinę Japonų Studentų Sąjungą. Kaltina sąjungos vadus, kad jie suruošė Wasekos Universitete studentų demonstraciją prieš amerikonus okupantus ir tarnaujančia Amerikai japonų valdžią.

Policija užpuolė demonstrantus, o jie gynėsi. Per susikirtimus sužeista 18 studentų ir policininkų. Areštuota 147 studentai.

Wetzlar, Vokietija. — Karinis amerikonų teismas nuteisė saržentą Henry D. Williamsą visa amžių kalėti už tai, kad Williams pasmaugė viena vokietę merginą ir bandė nužudyt kitą.

Laisvės vajus

Pradeda daugiau veikėjų įsitraukti į dienraščio vajų. Daugelis rašo, kad dirbs energingai. Dabar vajininkai sekamai stovi.

Vajininkai	Turi punktų
Jonas Grybas, Norwood	364
Dom. Jusius, Worcester	200
M. Svinkūnienė, Waterbury	150
M. Stulgaitis, Hartford	140
F. Bloznelis, Catskill	140
A. Bernat, Los Angeles	140
P. Slekaitis, Scranton	132
Brooklyno vajininkai	112
L. Žemaitienė, Hartford	110
Rochesterio vajininkai	75
M. Kazlauskienė, Binghamton	52
J. Kazimir, Pittsburgh	52
K. Abekienė, Chicago	28
Chesterio vajininkai	28
A. Daukša, Grand Rapids	28
J. S. Rainys, Phila.	28
S. Tvarijonas, Detroit	28
J. Didjunas, New Haven	28
J. A. Kazlauskas, Phila.	28
LLD 13 kp., Easton	25
A. N., Haverhill	24
St. Kuzmickas, Shenandoah	24

Aukos Laisvės reikalams

Auku dienraščio reikalams gauta sekamai:
Geo. ir Nelle Švedai, Rochester $10.00

(Tąsa 2-rame puslapyj)

Kariniai sargai kvos visus laivų-uostų darbininkus

Washington. — Prezid. Trumanas pasirašė Kongreso priimtą bilių, kaip įstatymą, kad:

Kariniai krantų sargai (Coast Guard) turi kontroliuoti visus Amerikos uostus - prieplaukas, daryti kratas visuose atplaukiančiuose bei išplaukiančiuose laivuose, užgrobti "įtartinus" daiktus iš laivų, sulaikyti ir kvosti bet kuriuos laivuose esamus žmones.

Krantų sargai tikrins visus amerikinius laivakrovius ir laivų darbininkus bei jūrininkus.

Jie duos raštinius įgaliojimus dirbti tiktai tokiems laivakroviams ir prekiniams jūrininkams, kuriuos pripažins pilnai ištikimais Amerikai.

Krantų sargybos komandierius gali atimt leidimą dirbti iš tų, kurie jam atrodys "pavojingais Jungtinėms Valstijoms."

Prez. Trumanas, pasirašydamas šį bilių, sakė, jog "neištikimųjų veikla gresia pavojum Jungtinių Valstijų saugumui."

Valdžios agentai vakarinių valstijų uostuose pastaruoju laiku jau uždraudė samdyti šimtus įtariamų kairiųjų laivakrovių ir jūrininkų, CIO unijistų.

SOVIETAI SURADO, KAIP PAVERST ATOMŲ JĖGĄ TIESIOG Į ELEKTROS SROVĘ

Maskva. — Įžymusis sovietinis fizikas profesorius B. Golubcovas rašo Literatūros Laikraštyje, kad Sovietų mokslininkai surado būdus, kaip praktiškai paverst atomų jėgą į varomąją elektrinę jėgą. Golubcovas tvirtina, kad atominis Sovietų mokslas toli pralenkė užsienių mokslą atomų jėgos srityje.

Jisai priminė, jog Amerikoje ir kituose vakarinituose kraštuose dar tik daroma bandymai, kaip pavartot atominę jėgą vandens kaitinimui ir garo darymui, kad garas galėtų sukti mašinas elektrai gaminti. — O tatai panašu, kaip kad jeigu į senovinį arklinį vežimą įdėtum galingą naujovinį gazolin. motorą, — pridūrė prof. Golubcovas.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

Koreja.— Amerikonų komanda praneša, kad jie faktinai jau užėmę Pyongyangą, Šiaurinės Korejos liaudininkų sostinę. Sako, dabar tenka tik "apvalyt" miestą nuo užsilikusių snaiperių.

Oneida, N. Y. — Nugriuvo keleivinis traukinys, užvažiaves ant plieninių durų, iškritusių iš prekinio traukinio. Žuvo keleivinio traukinio mašinistas ir ugniakūris; sužeista 16 keleivių.

Jacksonville, Fla. — Viesulas, šėlęs iki 125 mylių smarkumo per valandą, pražudė 3 žmones, sužeidė 60, sugriovė bent 150 namų, suardė tūlas telefonų-telegrafų linijas ir sunaikino daug vaisių laukuose; padarė iki pusseptinto milijono dolerių nuostolių.

AMERIKONAI UŽĖMĖ PYONGYANGO CENTRĄ

Sako, dauguma Šiaur. Korejos kareivių apleidę savo sostinę

Koreja, spal. 19. — Amerikos kariuomenė su tankais įsiveržė į Pyongyangą, Šiaurinės Korejos Liaudies Respublikos sostinę, 700,000 gyventojų miestą.

Amerikiniai korespondentai teigia, kad per kautynes gatvėse jankiai pasiekė miesto centrą ir užėmė didesnę jo pusę: Sakoma, liaudininkai ištraukė daugumą savo kariuomenės iš Pyongyango. Manoma, kad jie pasitrauks toliau į šiaurę ir jau partizaniškai kovos iš kalnų paliai Mandžurijos sieną.

Amerikos lėktuvai atkakliai bombarduoja ir šaudo besitraukiančią Šiaurinės Korejos kariuomenę.

Jungt. Tautų seimo komitetas užgyrė seiminę armiją

Lake Success, N. Y. — Politinis Jungtinių Tautų seimo komitetas 48 balsais prieš 5 užgyrė amerikinį pasiūlymą — sudaryt tarptautinę armiją, kuri galėtų, pagal seimo nutarimą, veikti prieš vadinamus užpuolikus, jeigu (sovietinis) veto Jungt. Tautų Saugumo Taryboje uždraustų naudot ginkluotą jėgą prieš tariamus taikos ardytojus. Seime nieks neturi veto teisės.

Sovietų užsienio reikalų ministras Andrius Višinskis nurodė, kad Jungtinių Tautų konstitucija igalina tiktai Saugumo Tarybą spręst apie tarptautinės kariumenės naudojimą. Višinskis užreiškė, jog amerikinis planas, apeidamas Saugumo Taryba, ardo pačius Jungtinių Tautų organizacijos pagrindus.

Greenglass prisipažino šnipinėjęs

New York. — Buvęs armijos saržentas Davidas Greenglass prisipažino "dalyvavęs sąmoksle išdavinėti Sovietams" karines Amerikos slaptybes laike Antrojo pasaulinio karo, kuomet Amerika išvien su Sovietų Sąjunga kovojo prieš Vokietijos nacius. Tada Greenglass tarnavo atominių bombų darykloje Los Alamos, N. Mex. valstijoj. Jis tuo laiku buvęs Jaunųjų Komunistų Sąjungos narys.

Federalis teisėjas William Bondy galėtų už tai nusmerkt Greenglassą mirti; bet tikisi, kad Greenglass liudys prieš kelis kitus asmenis kaip "šnipų suokalbio dalyvius;" todėl teisėjas neskirsiąs jam mirties bausmės.

Tolesnis tardymas atidėtas iki gruodžio 4 d. Tuo tarpu Greenglass laikomas laisvėje už $100,000 užstatą.

Como, Italija. — Užsilikusi po manevrų bomba sprogdama užmušė du Italijos kareivius ir sužeidė 10.

Francija džiaugias karine pagalba iš Amerikos

Paryžius. — Iš Washingtono sugrįžo karinis Francijos ministras Julius Moch ir pranešė apie gausingą Amerikos pagalbą karui prieš Vietnamo liaudininkus ir pačios Francijos ginklavimuisi. Džiaugiasi Francijos valdžia.

Amerika 1951 m. duos Francijai 275 milionus dolerių vertės ginklų dėl karo prieš Vietnamo liaudies respubliką Indo-Kinoje.

Washingtono valdžia, be to, paskyrė Francijai dar 2 bilionu, 125 milionus dolerių karinės paramos ginklais ir pinigais. Už tai Francijos valdovai pasižadėjo padidint savo armiją dar 150,000 kareiviu ir dikčiai pasmarkint ginklu gamybą dėl "vakarinės Europos gynimo" nuo Sovietų Sąjungos.

Nukrito 3 kariniai rakietiniai lėktuvai

Washington.— Darydami pratimus ore, du rakietiniai karo lėktuvai čia nukrito į Potomac upę. Vienam lakūnui. leitenantui Lutheriui C. Barcus'ui tapo nulaužta koja. Dar nežinia, atsitiko dviem kitiem lakūnam.

Tuo pačiu laiku sudužo trečias rakietinis lėktuvas tieš Manassas, Virginijos valstijoj.

Filipinų valdžia medžioja valstiečių kovos rėmėjus

Manila. — Filipinų valdžia pasigarsino, kad jos polieija suėmė 150 piliečių: nužiūrėjo, kad jie remia valstiečių (Hukbalahapų) kovą prieš dvarininkų valdžią.

Batango provincijoj žandarai nušovė 11 filipiniečių, kuriuos įtarė kaip sukilėlių draugus. Pasakoja, kad užklupo ir slaptą sukilėlių draugus. Pasakoja, kad užklupo ir slaptą sukilėlių "Stalino universitetą."

Windsor, Kanada.—Fordo automobilių fabrikas čia pavarė 3,000 darbininkų, apšaukdamas juos "sabotažninkais". Nes jie veikliai dalyvavo streike.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Established April 5, 1911
Every day except Sundays, Mondays, and Holidays
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.
TEL. VIRGINIA 9-1827-1828

President, GEORGE WARES; Secr.-Treasurer WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$7.00	Canada and Brazil, per year	$8.00
United States, per 6 months	$3.75	Canada and Brazil, 6 months	$4.00
Queens Co., per year	$8.00	Foreign countries, per year	$9.00
Queens Co., per six months	$4.00	Foreign countries, 6 months	$4.50

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Dar apie korupciją senųjų partijų politikoje

Tai, kas šiandien dedasi New Yorke senųjų partijų politikoje, turėtų sukelti pasipiktinimą kiekvieno padoraus amerikiečio galvoje. Iškelta aikštėn republikonų partijoje korupcija ryšyje su nominacijomis į gubernatoriaus ir senatoriaus vietas, davė puikiausios progos tokiai pat korupcijos suėstai Tamanny Hall klikai (demokratu partijai) pasidaryti politinio kapitalo. Demokratų kandidatas į gubernatorius kongresmanas Lynch, ne tik giliai piktinasi gubernator. Dewey ir jo pagelbininkc Hanley pasielgimu, bet reikalauja, kad jie po rinkimų, jeigu jie laimėtų rinkimus, būtų apkaltinti ir išmesti iš vietu. Lynch sako, kad šiuose rinkimuose republikonai tiesiog neturi kandidatų į tas aukštas vietas. Todėl, sako, bus veltui numesti balsai tų, kurie balsuos už Dewey į gubernatorius ir už Hanley į Jungtinių Valstybių senatorius.

Pilnai sutinkame su kongresmano Lynch pasipiktinimu republikonų partijoje korupcija, bet ar geriau stovi jis pats ir jo partija? Kaip gi, jei ne korupcijos (papirkimų, pažadų) keliu tapo demokratų tikietu nominuotas Pecora į miesto majorus prieš Impellitteri? Kaip pagaliau pats Lynch, visiškai nežinomas ir pamiršta žemas politikierius, gavo nominaciją į valstijos gubernatorius?

New Yorko demokratai suėsti tokios pat korupcijos, kaip ir republikonai. Abi senąsias partijas valdo bankieriai ir pramonininkai. Abi partijas finansuoja kapitalistai.

Tikrai darbo žmonių reikalus atstovauja tiktai Amerikos Darbo Partija, kurios kandidatu į majorus yra Ross, o į gubernatorius Dr. DuBois. Gerai, kad šiuose rinkimuose New Yorko piliečiai turės progą pasirinkti savo atstovais tokius žmones, kurie nėra susitepę rankų su jokia korupcija.

Trumano prakalba

Prezidentas Trumanas, sugrįžęs iš pasimatymo su generolu MacArthur, sustojo San Francisco mieste ir pasakė ilgą prakalbą apie savo misiją:

Kodėl jis važiavo pas generolą?

Prezidentas važiavo pas generolą pasiklausti jo nuomonės, o ne duoti jam instrukcijas, kaip "Jungtinės Valstybės galėtu sėkmingiausiai padėti Jungtinėms Tautoms pakelti ir palaikyti taiką ir saugumą Pacifiko srityse?"

Prezidentas diskusavo su generolu "planus dėl užbaigimo darbo atnešti taiką Korėjai".

Prezidentas taip pat kalbėjosi su generolu apie Japoniją ir apie "reikalą ankstyvos taikos su Japonija."

Visais tais reikalais prezidentas lėkė į Wake salą ir ten konferavo su generolu.

Amerikos politika Tolimuosiuose. Rytuose pasiliekanti ta pati.

Be to, savo prakalboje prezidentas Trumanas dar kartą pasmerkė komunizmą ir Tarybų Sąjungą.

Viska sudėjus į daiktą, susidaro įspūdis, kad ši prezidento prakalba nepagelbės taikos reikalui. Neigi veikiausia jos buvo tikslas taikos reikalui padėti. Iš visko matosi, kad nuo dabar dar labiau bus ginkluojamasi. Kai Kongresas vėl susirinks lapkričio pabaigoje, prezidentas pareikalaus daugiau bilijonų apsiginklavimo reikalams. Apie tai nereikia niekam abejoti.

Ginklai Thailandui

Pranešama iš Thailando sostinės Bangkok, kad tarpe Thailando ir Amerikos tarpo padaryta militarinė sutartis. Jungtinių Valstybių vyriausybė Thailando armiją aprūpins ginklais ir amunicija. Dar daugiau: Jungtinės Valstybės pasiųs į Thailandą technikus ir karininkus Thailando armiją suorganizuoti ir išlavinti. Bus daroma taip, kaip buvo daroma su Graikija ir Pietine Korėja.

Thailando, tos apie trijų dešimtų milijonų žmonių Azijos šalies, reakcinė vyriausybė bijosi savo žmonių. Tiktai Amerikos ginklais jinai galės kiek ilgiau pasilaikyti.

Bet šitas mūsų vyriausybės žygis vis labiau ir labiau įtraukia Ameriką į vidinius Azijos kraštų reikalus ir konfliktus. Nieko nepasimokyta iš Kinijos įvykių. Trumano politika ginklais išlaikyti Azijoje reakcinius režimus pasilieka nepakeista.

Naujas Kinijos protestas

Kinijos Liaudies Respublikos premjeras Chou En-lai atsiuntė Jungtinėms Tautoms protestą. Jis sako, kad Jungtinių Tautų Asemblėja neturi teisės įdėti į darbotvarkį ir svarstyti Formozos likimą. Jis teigia, kad Formoza yra Kinijos teritorija, kurią turi užgrobus Amerika. Vienintėlis klausimas, sako, turėtų būti, tai kaip iš tos Kinijos teritorijos iškraustyti amerikiečius.

Šis protestas skaitomas Kinijos atsisakymu atsiųsti delegaciją ir tartis dėl Formozos ateities. Vienintėlė delegacija, kuriai teisės pribūti į Lake Success Kinija reikalauja, tai delegacija į Asemblėją, kuri užimtų vietą dabar esančios Čiango klikos delegacijos.

Jungtinių Tautų Asemblėjoje

Rašo **akredituotas Laisvės korespondentas**

PAAIŠKI TIKSLAI IR SIEKIMAI

Dabar jau kiekvienam, kuris plačiau žiūri, aišku, kad penktojoje Jungtinių Tautų Asemblėjoje siekiamasi kaip nors išvesti iš šitos tarptautinės organizacijos Tarybų Sąjungą.

Amerikos, Anglijos, Francūzijos, Filipinų, Uruguajaus, Turkijos ir Kanados siūlymai reiškia nieką daugiau, kaip tą.

Praėjusį antradienį šis tikslas paaiškėjo labiau nei kada nors pirmiau.

Matyt, Mr. Dulles, kuris vadovauja Amerikos delegacijai asemblėjoje, ryžtasi vykdyti Hoverio planą. Gi Hooverio planas, kaip jau senai žinoma, yra toks: pašalinti iš Jungtinių Tautų Tarybų Sąjungą ir kitas rytinio bloko valstybes; tuomet Amerika galės daryti, kaip norės, tuomet ji galės ginkluotis ir ginkluoti kitas šalis karui; tuomet viskas bus daroma Jungtinių Tautų vardu; tuomet viskas eis "kaip sviestu patepta", nes nieks negalės tų amerikinių žygių vetuoti, jiems kelią pastoti.

Sakau, antradienį visa tai geriausiai paaiškėjo, nes antradienį pirmajame asemblėjos komitete ėjo apsvarstymas siūlymų punktas po punkto.

Višinskis tą dieną turėjo asmeninį pasitarimą su Mr. Dulles. Juodu tarėsi, argi negalima į tuos siūlymus įkorporuoti Tarybų Sąjungos pataisymų. Mr. Dulles tam priešinosi.

Eigoje diskusijų Višinskis sakė kalbas net keliais atvejais. Jis rodė siūlymų nenuoseklumą; jis kreipėsi į delegatus draugiškai, gražiai, aiškindamas jiems pavojų, kurin šie pasiūlymai stato Jungtines Tautas. Bet tai visai nepaveikė nei Amerikos, nei Anglijos, neigi Francūzijos delegatų. Jie griežtai stojo už savo "taisytus" siūlymus, kurie kerta smūgį Jungtinių Tautų čarteriui.

Kai kurių mažesniųjų valstybių delegatai, tiesa, mandagiai ir palankiai atsiliepė į Tarybų Sąjungos, į Lenkijos, į Čechoslovakijos delegatų kalbas, bet kyla klausimas, ar tos valstybės turės užtenkamai balsų amerikiniams siūlymams nugalėti.

(Kai šitie žodžiai bus skaitomi, aišku, jau gal bus žinoma, kaip komitetas galutinai bus pasisakęs dėl amerikinių siūlymų).

Kiek jūsų korespondentui teko girdėti, tai iš visų delegatų pikčiausiai kalba Australijos Mr. Spender.

Kai Spender paima balsą, jis nepaprastai garsiai rėkia ir su faktu mažai skaitosi. Jis, pavyzdžiui, nevadina Tarybų Sąjungos tuo vardu, bet "Soviet Russia." Tai darydamas, matyt, Mr. Spender mano tą kraštą paženminti, nors visi kiti delegatai, kai jie mini Višinskio atstovaujamą kraštą, vadina jį "Tarybų Sąjunga", o ne vienas jų patį Višinskį vadinam gerbiamuoju Tarybų Sąjungos atstovu.

Dėl Mr. Spender'io kalbos, sakytos pirmadienio popietinėje sesijoje, antradienį Baltarusijos delegatas Kiselevas padarė pastabų. Jis sudraudė Spenderį, sakydamas, jog tokia kalba, kokią jis sakė pirmadienį, gal būt tinka sakyti kur nors ant gatvių kampo Canberroje, bet ne tarptautiniame sambūryje.

Kritiškas momentas

Jūsų korespondentui atrodo, jog penktoji Jungtin. Tautų asemblėja turės išspręsti Jungtinių Tautų likimą.

Jeigu visokie siūlymai praeis, jeigu Jungtinių Tautų čarteris bus palaužtas, jeigu veto teisė svarbiems reikalams spręsti bus (kad ir neoficialiai) panaikinta, tuomet aišku, kad Jungtinės Tautos gali susilaukti Tautų Sąjungos likimo.

Jungtinėse Tautose, kaip andai sakiau, kertiniu akmeniu yra Saugumo Taryba ir veto teisė.

Išromyk Saugumo Tarybą, panaikindamas veto teisę, tu užduosi didžiuli smūgį visai organizacijai, o gal net ją visai sužlugdysi.

Kiekvienas, kuris plačiau mato, žino, jog Tarybų Sąjungos delegacija šioje asemblėjoje daro viską, kad tai neįvyktų, kad Jungtinių Tautų čarteris būtų išgelbėtas, kad organizacija pasiliktų čiela, nepalaužta.

Bet vakarinis blokas su tuo nenori skaitytis.

Diskusijos

Kaip minėjau, antradienį buvo diskusuoti amerikiniai pataisymai punktas po punkto.

Irako (Iraq) delegatui pasiūlius, nustatyta tokia tvarka: pirmiau visus punktus apdiskusuoti, o tuomet kiekvieną punktą su tarybiniais pataisymais balsuoti.

Diskusijose balsą ėmė šios delegacijos: Irako, Indijos, Baltarusijos, Kanados, Pietų Afrikos, Turkijos, Tarybų Sąjungos, Jungtinių Valstijų, Australijos, Lenkijos, Syrijos, Pakistano, Švedijos, Kinijos (Kuomintango), Egypto, Filipinų ir Costa Ricos.

Kai kurie jų kalbėjo po du, po tris kartus.

Balsavimas vyks trečiadienį.

Po to, kai komitete bus nubalsuota, šitie siūlymai bus perduoti visam seimui, pilnai asemblėjai užgirti ar atmesti.

Amerika pasitiki, kad ji turės daugumą savo pusėje.

Tenka pasakyti, jog tūlos Azijos tautos, pavyzdžiui ,kaip Syrija ir Indija, atsisako imti viską "už gryną pinigą", ką pasiūlo amerikinė delegacija. Tų kraštų delegacijos, matyt, bijosi karo; jos bijosi palaužti Jungtines Tautas.

Costa Rico delegatas aiškina

Centrinėje Amerikoje yra mažytė valstybėlė Costa Rica. Atsistoja josios delegatas, **Ferenando Fournier Acuna**, ir aiškina. Jis nurodo, jog amerikiniuose siūlymuose reikalaujama, kad kiekviena, priklausanti Jungtinėms Tautoms valstybė turėtų suorganizuoti specialius kariuomenės dalinius, kurie, reikalui esant, būtų panaudoti karui prieš agresorių. Bet Costa Rica, nurodo senjoras Acuna, negali tokių dalinių organizuoti, nes to krašto konstitucija iš viso draudžia turėti bent kokią kariuomenę. Costa Rica — viena valstybių, gyvenančių be armijos.

Malikas ir Austinas

Tarybų Sąjungos atstovas Saugumo Taryboje, Malik, reikalavo, kad trečiadienį būtų sušauktas Saugumo Tarybos posėdis. Amerikos atstovas Mr. Austin su tuo sutiko.

Taigi Saugumo Tarybos posėdis trečiadienį įvyks; įvyks prie uždarų durų.

Kas čia bus svarstoma?

Sakoma, jog Malikas turi ką nors pasiūlyti Jungtinių Tautų generalinio sekretoriaus reikalui išspręsti.

Kad Tarybų Sąjunga nerems dabartinio sekretoriaus Trygve Lie kitam terminui, aišku. Ką gi ji siūlys sekretoriaus vietai? Andai Malikas siūlė Lenkijos žmogų, p. Miedzelewskį, bet jis negavo daugumo pritarimo. Dabar, kai kurie spėjikai sako, Malikas siūlysiąs sekretoriaus vietai vieną iš dvejų: Indijos **Sir Bengal N. Rau**, arba Meksikos **Dr. Luis Padilla Nervo.**

Kaip ten bus, pamatysime.

Jeigu tarp penkių didžiųjų būtų vienybė, tai sekretoriaus išrinkimo reikalas nebūtų sunkus darbas. Net ir tas pats Trygve Lie, veikiausiai, galėtų pasilikti be T. Sąjungos pasipriešinimo.

Betgi tos vienybės nėra. Na, o sekretoriaus postas Jungtinėse Tautose turi didžiulės ir politinės reikšmės.

Libijos klausimas

Specialiame komitete, kuris svarsto Libijos (buvusios Italijos kolonijos) klausimą, trylika valstybių siūlė rezoliuciją, reikalaujančią greit paskelbti Libiją nepriklausoma valstybe.

Šis klausimas taipgi bus komiteto balsuojamas trečiadienį.

Dalyvauja daug svečių

Įvairių asemblėjos komitetų posėdžiuose dalyvauja daug svečių, stebėtojų. Ypatingai daug matosi moterų.

Tačiau, pastebėjau, ne visi svečiai nori klausytis "nuobodžių kalbų." Kai tik gilesnės diskusijos prasideda, tai, žiūrėk, jau tūli svečių ir kelias eiti; jiems, mat, nuobodu; jie neįgudę ką nors gilesnio galvoti.

Žodžiu, Kinija neduoda teisės Jungtinėms Tautoms su kuo nors derėtis dėl Kinijos teritorijos.

Ir socialistai nepasitenkinę

Labai mažai šiandien pasaulis tegirdi apie Amerikos socialistus. Bet jie nenori būti visiškai pamirštais. Jie laikas nuo laiko viešai prabyla kuriuo nors opiu klausimu. Dabar Socialistų Partijos sekretorė Miss Robin Myers išleido pareiškimą dėl Amerikos politikos Azijoje. Socialistai esą nė kiek nešvelnesni linkui komunizmo už visus kitus jų oponentus, bet jie negalį sutikti su ta filosofija, kad tik nuogais ginklais bei rėmimu reakcinių režimų, kaip Indo-Kinijos karalius Bao Day, būtų galima apsidirbti su komunizmu Azijoje.

-:- PASTABOS -:-

Jungtinių Valstijų Darbo Statistikų Biuras skelbia, jog rugsėjo mėn. maisto kainos vėl smarkiai pašoko aukštyn.

Valdžios apskaičiavimu, maisto kainos pakilo 210 procentų, palyginus su 1935 - 39 metų maisto kainomis.

Kitokių reikmenų kainos taipgi smarkiai kyla.

Kainų kilimui nėra galo, bet apie jų kontrolę valdžia nenori kalbėti.

Kas kita su darbininkų algomis. Nors jos yra per žemos, palyginus su pragyvenimo kainų aukštumu, o Washingtone jau kalbama apie "algų užšaldymą."

Aubrey Williams, Montgomery, Ala., išeinančio mėnesinio laikraščio Southern Farmer redaktorius, andai parašė, jog McCarrano įstatymas pastūmė mūsų kraštą "atgal į karaliaus Jurgio 2-rojo dienas, inkvizicijos dienas".

Williams savo straipsnyj toliau rašo: "Aš perpus mažiau bijau komunizmo, negu tų žmonių, kurie naudoja komunizmą tam, kad panaikinti mūsų individuales teises ir laisves. Aš bijau reakcionierių, kurie bando atimti mūsų mintijimo teisę. Aš bijau policinės valstybės metodų, nes jie gali nustumti žmogų 300 metų atgal jo kovoje už laisvę".

Williams yra liberalinių pažiūrų žmogus, bet priešingas komunizmui.

Tom Wallace, Louisville, Ky., išeinančio laikraščio Times redaktorius, sako: McCarrano įstatymas sukrėtė Amerikos žmonių laisvės pagrindus. Jis pirmą sykį pajutęs tokį didelį pavojų laisvei. Nes šis įstatymas pamatiniai smogia Amerikos laisvei.

Jis todėl kviečia visus darbuotis, kad tą įstatymą atšaukti ir Amerikos laisvę tuomi apsaugoti.

Amerikos liuteronų bažnyčia kviečia sulaikyti "beprotišką posukį link trečiojo pasaulinio karo."

Minimos bažnyčios konvencija kaltina Rusiją dėl karo, beta kartu kaltina ir Ameriką. Amerika turinti parodyti didesnį pasiryžimą kooperuoti su kitais kraštais, kad pasaulinio karo pavojų prašalinti, taiką išlaikyti.

Detroit Free Press pranašauja, jog šiais metais automobilių industrija išleis 8 milionus naujų automobilių ir trokų. Tai būsią dviem milionais daugiau, negu pereitais metais išleista.

Kad šiuos metus padaryti tikrai rekordiniais, automobilių kompanijos viską daro: bando įvesti skubumo sistemą, darbininkus padalinti, kad jie tarp savęs daugiau lenktyniuotų.

Daugiau naujų automobilių, aišku, kompanijoms daugiau pelnų. Militariniai valdžios kontraktai dar daugiau joms pelnų atneša.

New Yorko komerciniai didlapiai Mirror ir News nepatenkintai kalba, kam Trumano administracija bando panaudoti McCarrano įstatymą ir prieš fašistus.

Eina kalba apie tai, kad tuo įstatymu pasiremiant Ellis saloj buvo sulaikyta nemaža grupė "komunistuojančių žmonių" ir pora tokių, kurie praeityj Hitleriui ir Mussoliniui padėjo.

Tie reakciniai laikraščiai norėtų, kad tik prieš progresyvius žmones tas įstatymas būtų naudojamas.

Man atrodo, kad valdžia jį kai kada panaudoja prieš vieną kitą fašistuojantį tik dėl svieto akių. Fašistinis įstatymas, aišku, negali pastoti kelio fašizmo veiklai; jis tik gali pastumti kraštą į fašizmą.

Pasirodė naujas žurnalas — Censored News, kurį leidžia Civilių Teisių Kongresas. Nežinia, kaip jis tankiai išeidinės, bet pirmas jo numeris gana įvairus, patrauklus, turįs daug informacijų apie tai, kaip komercinė spauda cenzuruoja— nepraleidžia turčiams nepatinkamas žinias.

Pirmame šio žurnalo numeryje telpa daug davinių iš taikos demonstracijų ir policijos brutalumo, teismų, kuriuose taiką mylįs pilietis negauna teisybės.

Norį gauti minimo žurnalo kopiją gali rašyti: Civil Rights Congress, 23 W. 26 St., New York 10, N. Y. **Gr.**

Buvęs Rochesterio universiteto profesorius Alan Valentine prez. Trumano paskirtas ekonominės stabilizacijos direktoriumi. Jis prižiūrės algų-kainų kontrolės programą.

Laisvės vajus

(Tąsa nuo 1-mo psl.)

F. Mergiūnas, New York	5.00
A. Arlaus, Kearny, N. J.	5.00
Marytė, Binghamton	5.00
L. Spilgys, Brooklyn	3.00
Ant. Duoba, Rochester	2.00
F. Bloznelis, Catskill, N. Y.	2.00
B. Yurkunas, Kulpmont, Pa.	2.00
R. Stašys, Alhambra, Cal.	1.25

Visiems širdingai tariame ačiū už aukas! Prašome visus skaitytojus, kurių prenumeratos jau pasibaigė, tuojau atsinaujinti per mūsų vajininkus arba tiesiai per Laisvės įstaigą. Pasidarbuokite naujų skaitytojų gavimui. Dienraščio Laisvės reikalai yra visų demokratinių žmonių reikalai. **Laisvės Administracija.**

VAIRUMŲ PUSLAPIS

Chlorofilas kaip dvoko naikintojas ir žaizdų gyduolė

Amerikiečiai ir amerikietės išleidžia daugiau kaip 50 milionų dolerių per metus, pirkdami vaistus nuo dvokimo iš burnos ir nuo prakaitinio dvoko.

Nors asmuo būtų dailus ir geras, bet jeigu jis dvokia, tai kiti vengia artimai su juo kalbėtis. Vaikinai nenori su dvokiančia mergina šokti, o merginos šalinasi nuo blogai "atsiduodančio" vaikino. Dvokimas taipgi kenkia darbuose ir tarnybose.

Stebėtinas gamtinis chemikalas

Bet pastaruoju laiku surasta apsauga nuo to blogumo. Tai **chlorofilas**, vienas seniausių pačios gamtos chemikalų.

Chlorofilas yra medžiaga, kuri suteikia žalią spalvą medžių lapams ir įvairiems augalams. Tas pavadinimas sudarytas iš dviejų graikiškų žodžių: **chloros** — žalias ir **fyllon** — lapas.

Chlorofilas dabar yra paprasta ir saugi gyduolė nuo asmeninio dvokimo. Užtenka nuryti vieną kitą jo piliukę, ir žmogus bus apsaugotas nuo įkyraus dvoko per dieną; o tatai lėšuos tiktai keletą centu.

Jau gana seniai žinoma, jog chlorofilas yra būtinasis gamtinis chemikalas medžiams, žolei, javams ir kitiems augalams.

Maisto gamintojas

Chlorofilas ima saulės šviesos jėgą. Naudodamas šviesą, jisai sujungia augalo traukiamą iš žemės vandenį su gaunamomis iš oro anglies dvideginio dujomis (carbon dioxide).

Tuo būdu chlorofilas, sujungdamas vandenį su oro dujomis, ir gamina augalui cukrų.

Cukraus dalį augalas sunaudoja kaip reikalingą sau maistą, o kitas cukraus dalis paverčia skrobylais-krakmolais, celiuliozę bei įjungia į kitas sau medžiagas.

Žymėtina, jog cukrus ir krakmolas susideda iš tų pačių elementų — grynanglio, vandenilio (hydrogeno) ir deguonies (oksigeno): tik krakmole truputį daugiau grynanglio, negu cukruje.

Riebalai (taukai ir aliejai) taip pat yra junginiai trijų minimų elementų — grynanglio, vandenilio ir deguonies, bet riebaluose mažiau deguonies, negu cukruje ar krakmole.

Proteinų gaminimas

Negana to, kad chlorofilas gamina cukrų iš vandens ir iš esamų ore anglies dvideginio dujų. Augalas dalį šio cukraus taipgi sujungia su gaunamu iš žemės **azotu-nitrogenu.** Tokiu būdu augalas sudaro **proteinus** (baltymus). O proteinai yra svarbiausia gyvosios gamtos medžiaga, pats būtiniausias maistas žmonėms ir gyvuliams.

Paprasčiausias proteinas yra grynanglio, vandenilio, deguonies ir azoto (nitrogeno) junginys, bet proteinas dažnai turi dar fosforo ir sieros.

Proteinas gali augale susidaryti ne tik šviesoje, bet ir tamsoje, jeigu tik yra cukraus ir azoto.

Augaliniais proteinais ypač turtingi riešutai, pupos, žirniai; nemažas proteinų procentas yra taip pat rugiuose, avižose, kviečiuose ir kituose grūduose.

Bet gausingiausi proteinais yra gyvuliniai maisto produktai — mėsa, pienas, kiaušiniai, žuvis.

Gydomoji chlorofilo veikmė

Vokietys chemikas Richardas Wilstaetter pirm poros dešimtmečių surado, jog chlorofilas yra "pusbrolis" raudonajai kraujo medžiagai — hemoglobinui. Paskui šveicaras gydytojas E. Burgi atrado, kad chlorofilas padeda atgyti bei ataugti sužeistiems žmogaus audiniams.

Amerikiniai daktarai, darydami platesnius bandymus per dešimt pastarųjų metų, patyrė, jog chlorofilas, ištrauktas iš žalių lapų, kartais sugydo ir atkakliausias žaizdas, tokias žaizdas, kurios nepasiduoda nei penicillinui, nei sulfai, nei kitiems vaistams.

Žinoma, jog kai kurios žaizdos dvokia. Bet dedant chlorofilo skystimą ant jų, ne tik žaizdos gijo, ale ir dvokas pranyko.

Žaizdų gydymas žolėmis

Daugelis atsimename, kaip moterys Lietuvoje dėdavo ant žaizdų trukžoles bei įvairių augalų lapus. Daktarai tatai vadindavo tuščiais prietarais. Vyrai, ypač pabuvoję miestuose ir laikydami save apsišvietusiais, sakydavo, tai "bobų išmislas."

Dabar gi tie "išmislai" ir "prietarai" tapo patikrintais moksliniais faktais.

(Šių žodžių rašytojas, vaikų būdamas, taip pat naudojo žoles gydymui. Kai mylimam jo katinėliui buvo dalgiu labai sužeista koja, tai jis plačiomis žolėmis aprišo gyvuliukui žaizdą, kuri greit ir sugijo, nors, suprantama, būtų ir be tos "operacijos" sugijus.)

Sovietiniai daktarai jau gana seniai surado, jog naudojant samanas vieton vatos žaizdoms aptaisyti, žaizdos greičiau ir dailiau gyja. Juk samanose taip pat yra chlorofilo.

Chlorofilo išbandymas sužeistiem jankiam

Bendrojoj Jungtinių Valstijų armijos ligoninėj Antrojo pasaulinio karo metu kai kurių kareivių žaizdos negijo ir baisiai dvokė. Dvokas iš tų neužsidarančių žaizdų varydavo net gydytojus ir slauges prie vėmimo.

Tad dr. Warner F. Bowers ir jo bendradarbiai gydytojai nusprendė panaudot chlorofilą. Vienam kareiviui aptaisė žaizdą su chlorofilu, kitam be chlorofilo, trečiam su chlorofilu, ketvirtam be jo ir tt.

Ir štai kas pasirodė.

Kur buvo pavartotas chlorofilas, tai per 48 valandas visai dingo žaizdų smarvė ir jos geriau gijo. O dvokas iš žaizdų be chlorofilo "laužė nosį", kaip ir pirmiau.

Tuomet negavusieji chlorofilo vyrai sukėlė trukšmą: "Duokite ir mums tų žalių gyduolių!"

Kai visiems tame ligoninės skyriuje buvo apraišiotos žaizdos su chlorofilo tepalu, tuoj ir dingo bet koks dvokas.

Ginklas prieš prakaito ir burnos dvoką

Newyorkietis gydytojas F. Howard Westcott 1943 metais tyrinėjo, ar chlorofilas galėtų pagydyti sergančias mažakraujyste peles ir žiurkes. Jis ir pats rijo daug chlorofilo, norėdamas patirti, ar tas vaistas žmogui kenkia ar ne. Surado, jog chlorofilas nieko bloga žmogui nedaro.

Kartą dr. Westcott vidudienį prisivalgė asparago, o asparagas sukelia savotišką dvoką šlapime. Vakare daktaras nustebo, kad jo šlapimas neturi iokio asparagiško dvoko. Kodėl? Todėl, kad nurvtas chlorofilas panaikino dvoka.

Tą bandymą jis pakartojo sau ir savo šeimos nariams, ir patikrino, jog chlorofilas yra dvoko naikintojas.

Tuomet kilo klausimas: Ar nuryjant chlorofilo galima būtų pašalint burnos ir prakaito dvokus?

Dvylika dvokiančių kolegijos studenčių pasidavė išbandymui. Dr. Westcott kas rytą kiekvienai davė po piliukę chlorofilo. Vėliau dieną jis tyrė jų dvokimą, naudodamas tam jautrų moksliną instrumentą, vadinamą **osmoskopą.** Chlorofilas nėkiek nesumažino prakaitavimo, bet vienuolikos studenčių prakaitas jau visai nedvokė per 18 valandų, o ir dvyliktos studentės dvokimas sumažėjo.

Burnos dvokas

Nors dentistai, kiek tik įmanydami sutaiso dantis; nors gydytojai išima sugedusius tonsilus, išvalo kaulines veido kiaurymes ir sustabdo varvėjimą iš nosies viršutinės dalies į gerklę, — vis tiek tūli žmonės "dvokia iš burnos". Dantų šveitimas su tam tikromis košelėmis ir burnos plovimas kvepalais tiktai pridengia dvokima kelioms minutėms. Nes dvokas paeina iš gilios cheminės priežasties kūne.

Taigi dr. Westcott sumanė išbandyt chlorofilą ir tiems, kurių burnos nepagydomai dvokia. Jis davė keliems po žalią chlorofilo piliukę nuryti; tad ir dingo dvokas šešioms valandoms ar daugiau. Burnos dvoko dingimą jis taipgi patikrino osmoskopu.

Kai kurioms moterims sergant mėnesinėmis, atsiranda koktus prakaito dvokas. Bet jeigu panaudojama po dvi tris chlorofilo piliukes per dieną, tai dingsta toks dvokas.

Tūli šunes taipgi per daug dvokia. Bet, kasdien įmaišius truputį chlorofilo į jų ėdesį, pranyksta ir šunų dvokas.

Chlorofilas taip pat naikina alkoholio ir tabokos "kvapsnius" iš burnos.

Chlorofilo yra visuose žaliuose augalų lapuose, ir jei žmogus valgytų gana žalėsių, tai jau ir tuom sumažintų savo dvokimą, kaip teigia dariusieji tokius bandymus gydytojai.

Iki šių metų kovo mėnesio tiktai pagal daktarų receptus galima buvo pirkti chlorofilą iš vaistinių. Dabar jau nereikalaujama tam jokių receptų.

J. C. K.

Kazio Bevardžio surankioti margumynai

New Jersey valstijos ligoninių komisionierius Sanford Bates praneša, kad iš 108 N. J. ligoninių tiktai 76 tinkamos ligoniams gydyti. 32 ligoninės tuojau turi būti pataisytos ir panaujintos. Kitaip, The State Department of Institutions and Agencies (Valstijinis Įstaigų Departmentas) turės sustabdyti ligonių priėmimą į tas ligonines. Jos nusenusios, ir pavojinga jose ligonius laikyti.

Neužmirštamas anglų dramaturgas rašytojas William Shakespeare mirė 1616 m. balandžio 23 d., Stratford - on - Avon mieste, Anglijoj.

Kunigas Gastrell vėlesniais laikais nupirko namą, kuriame Šekspyras gyveno ir mirė.

Turistai ir šiaip įdomautojai tankiai atsilankydavo tą namą pamatyti. Tie lankytojai taip įsipyko kunigui Gastrell'ui, kad jis iki pamatų nugriovė namą ir apsėjo žole jo vietą.

Amerikinis ežeras Lake Michigan apima didesnį plotą, negu kai kurios mažosios šalvs, įskaitant ir Šveicariia. To ežero dydis yra 22,400 ketvirtainių mylių.

Yra žmoniu, kurie mano, kad "laksatyvų" (vaistų viduriams liuosuoti) naudojimas yra geras dalykas dėl suliesėjimo. Daktaras Barton griežtai draudžia nuo tokio jų vartojimo. Jis sako, besaikis laksatyvų naudojimas gali skaudžiai pažeisti žmogaus sveikatą.

Neseniai teismas Farli, Italijoj, pripažino Mussolinio našlei Rachelei dalį turtų, kuriuos Mussolinis buvo sugrobęs iki 1938 metų. Našlė gavo septynis didžiulius dvarus, dvi puošnias vilas-vasarnamius ir kitokių lobių.

Italijoj yra milionai bežemių žmonių, bet fašistinis teismas susimylėjo ant Mussolinio našlės ir panardino ją neteisėtuose lobiuose.

Women's Christian Temperance Union (blaivininkių sąjungos) pirmininkė D. Calvin'ienė parašė laišką Washingtono valdininkams, kad sustabdytų alaus siuntimą amerikiečiams kareiviams Korejoje.

Calvinienė sako, Amerikos kareiviai turi šlykštėtis, iškraudami iš traukinių alų, o ne amuniciją.

Vienas karo veteranas, Geo. Nolan dėl to pareiškė:

"Laimingi esame, kad Amerikoje mažai Calvinienių randasi."

Jau nuo 1939 metų Jung. Valstijos ima pirmenybę "bowling" sporte. Apskaičiuojama, kad 20 milionų amerikiečiu, vyrų ir moterų, dalyvauja šiame sporte.

Nuo Jungtiniu Valstijų Nepriklausomybės Paskelbimo iki Konstitucijos užgyrimo buvo protarpis 11 metų, 2 mėnesių ir 13 dienų.

Nepriklausomybė paskelbta 1776 m. liepos 4 d., o Konstitucija užgirta 1787 m. rugsėjo 17 d.

Konvencijoje dėl Jungtin. Valstijų Konstitucijos užgyrimo, tarp kitų, dalyvavo ir keturi masonai atstovai, būtent:

George Washington, Benjamin Franklin, Alexander Hamilton ir David Brearley.

1849 metais, choleros epidemijai siaunčiant Jungt. Valstijose, labiausiai ta epidemija lietė didmiesčius. New Yorke tuo laiku nuo choleros mirė 5,071 žmogus.

Jungtinių Valstijų viceprezidento alga yra $30,000, ir jis gauna dar $10,000 pripuolamoms, netikėtoms išlaidoms — viso $40,000 per metus.

Buvęs New Yorko miesto majoras William O'Dwyer, o dabar Jungtiniu Valstijų ambasadorius Meksikai, yra gimes Airijoj ir mokėsi St. Nathys, Roscomman kolegijoj. Paskui nuvyko Ispanijon ir mokėsi kunigystės iėzuitų universitete Salamankoj.

Atvykes New Yorkan, O'Dwyeris vakarais lankė Fordham Universitetą (taipgi jezuitų), studijuodamas teisių mokslą, kurį baigė 1923 metais su LL.B. laipsniu.

Kazys Bevardis.

Apie kailinių žvėrelių auginimą Lietuvoj

Rašo *V. Bergas.*

Tarybų Lietuvos Medžioklės Ūkio valdybos viršininkas.

Žvėrių kailiai yra brangi žaliava, kuri mūsu liaudies ūkvje turi didelę ekonominę reikšmę.

Ši žaliava paprastai gaunama medžiojant laukinius žvėris. Tačiau pastaruoju laiku vis daugiau plinta kailiniu žvėrelių auginimas. Ypač kailinių žvėriu auginimas yra paplitęs Tarybų Sąjungoje. Kailinių žvėrelių fermu (farmų) įsteigta daug, tiek savarankiškų, tiek ir kolūkiuose kaip pagalbinių įmonių. Gražiai išsiverčia ir žymias pajamas duoda kolektyviniams ūkininkams tos fermos, kuriose auginami plėšrūs kailiniai žvėreliai ir graužikai. Yra įsteigta taip pat ir bandomųjų kailinių žvėrelių ūkių, kuriuose daromi bandymai dėl žvėrelių veislės pagerinimo, dėl būdų kovoti su parazitais ir kt. Daug padeda žvėrelių ūkiams vystytis zoologijos sodai (žvėrinčiai).

Tarybų Lietuvoje yra visos sąlygos kurti ir plėsti kailinių žvėrelių fermas. Mūsų respublikos klimatinės sąlygos visiškai tam tinka. Kritulių (lietaus, sniego) mūsų respublikoje yra gausu, todėl kailiai yra švelnūs. Visiškai tinka ir temperatūra.

Kur žiemos labai šaltos, ten kailiai turi stambų ir šiurkštų plauką; kur jos šiltos — kailis pasidaro retas. Mūsų krašte žiemos yra vidutiniškos, nei per šaltos, nei per šiltos, todėl kailis, kaip jau minėta, pakankamai tankus ir nešiurkštus.

Kailiniams žvėreliams auginti mūsų krašte esama ir gerų ekonominių sąlygų. Besivystanti gyvulininkystė ir maisto pramonė duoda daug atliekų, kurios įgalina gauti pakankamai ir pigaus maisto kailiniams žvėreliams. Ypatingai palankios sąlygos susidaro kailiniams žvėreliams auginti stambiuose kolūkiuose.

Mūsų respublikoje gali būti auginami visų gražiausieji ir brangiausieji kailiniai žvėreliai, kaip juodsidabrinės, platininės ir mėlynosios lapės, sabalai, audinės, jenotai (meškėnai), skunsai, bebrai, ūdros ir kt.

Juodsidabrinės lapės turi labai gražų ir brangų kailį. Jų kailis yra tankus, visiškai juodas, plaukų viršūnės pražilusios, žiba kaip sidabras. Jos maitinasi mėsa; žuvimi, avižiniais miltais ir daržovėmis. Maistui tinka įvairios mėsos liekanos, kaip kraujas, plaučiai, pilveliai. Pasenę arkliai, kurie nebetinka darbui, gali būti pilnai sunaudoti lapėms šerti. Lapių išlaikymas nebrangus, o kailis vertinamas brangiai.

Vaikus lapės veda vieną kartą per metus, viena lapė atveda iki šešių lapiukų. Lapių augintojo didžiausias rūpestis yra apsaugoti lapių prieauglį nuo parazitinių kirminų, nes parazitiniais kirminais lapės greitai apsikrečia ir nuo jų dvesia, jeigu nesiimama apsaugos priemonių.

Platininės lapės šviesesnės už juodsidabrines lapes, žymiai gražesnės ir brangesnės. Jos neseniai išvestos ir dar nėra kaip reikiant išplitusios. Platininių lapių maitinimas ir priežiūra yra tokia pat, kaip juodsidabrinių. Kadangi jos brangesnės, tai ju auginimas žymiai pelningesnis.

Mėlynosios lapės yra pigesnės kaip juodsidabrinės ir platininės, bet jos yra žymiai veislesnės, todėl jas auginti labai išsimoka. Mėlynosios lapės veda per metus vieną kartą ir atveda net ligi 13 lapiukų. Jos atsparesnės, negu kitos lapės.

Sabalai—tai plėšrūs, ypatingai brangaus kailio žvėreliai. Sabalai laisvėje gyvena tiktai Tarybų Sąjungoje ir niekur kitur jų nebėra, visur išnaikinti. Sabalai minta mėsa, jų išlaikymas nebrangus.

Audinės kailiukas yra labai gražus, brangus, blizga šilkiniu atspalviu, labai patvarus ir lengvas. Audines auginti lengva. Jos atsparios visokiems parazitams arba susirgimams, veislios, atveda jauniklių ligi 6, kartais net daugiau. Minta mėsa, žuvimi arba įvairiomis mėsos liekanomis. Audinės mėgsta maudytis, todėl jų narvuose (klėtkose) visą laiką turi būti švaraus vandens. Audines išsimoka auginti visur, kur tik yra šiokių ar tokių mėsos liekanų.

Kailinių žvėrelių augintojai augina narvuose ir kitus plėšrius kailinius žvėrelius, kaip skunsus, šeškus ir kt. Jų auginimas žymiai pigesnis, negu lapių.

Jenotas arba meškėnas labai gerai pripranta prie žmogaus ir gerai veisiasi narvuose. Minta mišriu maistu, kaip augaliniu, taip ir mėsa. Žiemos šalčiuose miega du iki pustrečio mėnesio. Jenotų yra įvairių rūšių; kuo tamsesni jenotai, tuo kailis jų brangesnis.

Be plėšrių kailinių žvėrelių, kurie minta mėsa, fermose išsimoka auginti graužikus, kurie minta tik augaliniu maistu. Čia pirmon eilėn eina triušiai (kralikai); jų kailis gana brangus, mėsa gana gera ir tinka maistui. Triušių išlaikymas labai pigus, minta jie, kaip žinoma, augaliniu maistu, kopūstų lapais, dobilais, avižomis, burokais ir kt. Labai greitai veisiasi ir greitai auga. Už triušių kailius paruošų organizacijos moka gana aukštą kainą. Triušius auginti turi kiekviena plėšriųjų kailinių žvėrelių ferma, nes triušis gali duoti ne tik kailį, bet ir būti plėšriesiems žvėreliams maistu.

Tarybinės Lietuvos kolūkiuose įsteigtos kailinių žvėrelių auginimo fermos duotų kolūkiečiams žymias papildomas pajamas.

Tačiau ligi šiol geros sąlygos, kurios susidaro kolūkiuose kailiniams žvėrims auginti, dar beveik neišnaudojamos. Kol kas mūsų respublikoje kailinių žvėrelių fermas turi tik Mokslų akademija ir Medžiotojų draugija. Tokia padėtis neturėtų tęstis toliau. Reikia imtis kailinių žvėrių auginimo, kas padarytų kolūkius dar labiau pelningus.

Medžioklės ūkio valdyba prie Lietuvos TSR Ministrų Tarybos stato sau uždavinį išplėsti Lietuvoje kailinių

(Tąsa ant 5 pusl.)

DIENRAŠČIO LAISVĖS
KONCERTAS

Puiki programa, linksmi šokiai po programos

STEFAN KOZAKEVICH,
baritonas, ukrainietis,
operų dainininkas.

AMILIJA
JESKEVIČIŪTĖ-YOUNG,
sopranas, operų solistė.

RICHARD BARRIS,
Akordionistas,
iš Dedham, Mass.

GERTRUDE RASKAUSKAS,
sopranas iš Waterbury, Conn.
Žymi koncertų dainininkė.

GEO. KAZAKEVIČIUS,
Aido Choro mokytojas.

Sekmadienį Spalių-Oct. 29

LIBERTY AUDITORIUM

110-06 ATLANTIC AVE., RICHMOND HILL, N. Y.

Programoje taipgi dalyvaus AIDO CHORAS vadovaujamas George Kazakevičiaus

Šokiams gros George Kazakevičiaus Orkestra amerikoniškus ir lietuviškus kavalkus

Sėdynės rezervuotos, prašome iš anksto įsigyti įžangos bilietus. Koncertui įžanga $1.50. Vien tik šokiam įžanga 75c. Visų Laisvės patrijotų prašome kviesti savo draugus ir pažįstamus į dienr. Laisvės koncertą.

LEVAS TOLSTOJUS

VAIZDAI IŠ KARIŠKIŲ GYVENIMO

—2— *MIŠKO KIRTIMAS. — Junkerio pasakojimas.* 10-19-50

(Tąsa)

Kai aš pagaliau, be Velenčuko pagalbos, kuris vėl buvo begriebiąs rankomis žariją, užsidegiau papirosą, jis patrynė apsvilusius pirštus į užpakalinius kailinukų skvernus ir, tur būt, tik tam, kad turėtų ką veikti, pakėlė didelį činaros rąstagalį ir užsimojęs metė jį ant laužo. Kai pagaliau jam pasirodė, kad galima pailsėti, jis priėjo prie pačios karštumos, atsilopojo milinę, kuria buvo užsisiautęs kaip skraiste, susegęs tik užpakalinę sagą, iššergė kojas, atkišo savo dideles juodas rankas ir, truputį perkreipęs burną, užsimerkė.

— Oi-oi!... pypkę užmiršau. O tai bėda, broliukai mano!—tarė jis, truputį patylėjęs ir į nieką atskirai nesikreipdamas.

II

Rusijoje yra trys vyraujantieji kareivių tipai, kurie apima visų paskirčių kareivius: Kaukazo, armijos, gvardijos pėstininkus, kavaleristus, artileristus ir t. t.

Pagrindiniai tipai, kurie savo ruožtu dalinasi į smulkesnius arba jungiasi tarp savęs, yra šie:

1) nuolankieji,
2) viršininkaujantieji ir
3) pramuštgalviai.

Nuolankieji skirstosi į: a) nuolankiuosius abejinguosius, b) nuolankiuosius rūpestinguosius.

Viršininkaujantieji skirstosi į: a) viršininkaujančius rūsčiuosius ir b) viršininkaujančius mandagiuosius.

Pramuštgalviai skirstosi į: a) pramuštgalvius juokdarius ir b) pramuštgalvius ištvirkėlius.

Dažniau už kitus pasitaikantis tipas, — tipas mielesnis, simpatingesnis ir labiausiai pasižymįs geriausiomis krikščioniškomis dorybėmis: romumu, pamaldumu, kantrybe ir dievo valiai pasidavimu, — yra nuolankiojo tipas. Skiriamasis nuolankiojo abejingojo bruožas yra jo jokiu būdu nesugriaunama ramybė ir visų, galinčių jį ištikti, lemties nepastovumų niekinimas. Skiriamasis romiojo girtuoklio bruožas yra tylus poetinis nesiteikimas ir jausmingumas; skiriamasis rūpestingojo bruožas — proto galių ribotumas ir betiksliškas darbštumas bei uolumas.

Viršininkaujančiųjų tipas sutinkamas daugiausia aukštesnėje kareivių sferoje: grandinių, puskarininkių, viršilų ir t.t. tarpe, ir pirmojo poskyrio žmonės, viršininkaujantieji rūstieji, yra labai kilnūs, energingi, tikrai kariški. Jiems nesvetimi ir aukštieji poetiški polėkiai (šitam tipui priklausė grandinis Antanovas, su kuriuo manau skaitytoją supažindinti). Antrąjį poskyrį sudaro viršininkaujantieji mandagieji, pastaruoju laiku ėmę smarkiai platintis. Viršininkaujantis mandagusis visuomet pasižymi gražbylyste, moka skaityti ir rašyti, nešioja rausvus marškinius, nevalgo iš bendro katilo, retkarčiais rūko Musatovo tabaką, save laiko nepalyginamai aukštesniu už paprastą kareivį, ir pats retai būna toks geras kareivis, kaip pirmojo skyriaus viršininkaujantieji.

Pramuštgalviai, taip pat, kaip ir viršininkaujantieji, geri yra pirmojo poskyrio — pramuštgalviai juokdariai, kurių skiriamieji bruožai yra nesugriaunama linksmybė, dideli visam kam sugebėjimai, prigimties turtingumas ir narsumas, ir taip pat baisiai prasti antrojo poskyrio, — pramuštgalviai ištvirkėliai, kurių vis dėlto, rusų kariuomenės garbei, pasitaiko labai retai, tai jie kareivių iš bendruomenės išskiriami. Netikėjimas ir kažkoks nepaprastas užsidegimas blogus darbus dirbti — svarbiausieji šio skyriaus charakterio bruožai.

Velenčukas priklausė nuolankiųjų rūpestingųjų skyriui. Jis buvo kilmės mažarusis, tarnavo jau 15 metų ir, nors buvo nežymus ir neperdaug mitrus kareivis, bet nuoširdus, geras, nepaprastai uolus, nors dažniausiai ne vietoj, ir nepaprastai sąžiningas. Sakau: nepaprastai sąžiningas todėl, kad anais metais kartą jis labai ryškiai parodė šią charakteringą ypatybę. Reikia pastebėti, jog beveik kiekvienas kareivis užsiima kokiu nors amatu. Labiau išsiplatinę amatai yra siuvėjo ir kurpiaus. Velenčukas pats išmoko pirmojo ir net, sprendžiant iš to, kad pats Michailas Dorofejičius, viršila, davinėjo jam siūti, pasiekė tam tikro tobulumo. Praėjusiais metais Velenčukas apsiėmė siūti plonos medžiagos milinę Michailui Dorofejičiui; bet tą pačią naktį, kai jis sukirptą gelumbę su priedais pasidėjo palapinėje po galva, atsitiko nelaimė: gelumbė, kuri kainavo septynis rublius, naktį dingo. Velenčukas su ašaromis akyse, drebančiomis išblyškusiomis lūpomis ir vos susilaikydamas nuo raudojimo, pranešė apie tai viršilai. Michailas Dorofejičius įširdo. Pašokus apmaudui, jis aprėkė siuvėją, bet paskui, kaip žmogus geras ir pasiturintis, numojo ranka ir nereikalavo iš Velenčuko grąžinti milinės kainos. Nors ir kaip rūpinosi rūpestingasis Velenčukas, nors ir kaip verkė, pasakodamas apie savo nelaimę, vagis neatsirado. Nors ir smarkiai buvo įtariamas vienas pramuštgalvis ištvirkėlis kareivis Černovas, miegojęs su juo vienoje palapinėje, bet nebuvo aiškių įrodymų.

(Tąsa)

Binghamton, N. Y.

aplankius ligonius

Jau ilgokas laikas, kaip serga d. Eva Čekanauskienė. Nors čina sveikyn, bet lėtai.

Susirgo d. V. Kaminskienė. Ji yra namuose, 300½ Clinton St.

Drg. J. Sadauskas jau yra parvežtas iš ligoninės į namus, 27 Wilson St. Ligoninėj išbuvo virš penkias savaites.

Šie ligoniai yra Laisvės skaitytojai. Eina sveikyn.

Linkime jiems geros sveikatos ir vėl su mumis dalyvauti.

A. ir J. K. Navalinskai.

Klaidos Pataisymas

Mirus Augustui Zmitrai eilės binghamtoniečių buvo pareiškimas užuojautos jo dukroms ir giminėms per Laisvę. Vardų saraše praleista **H. A. Pagėgalų** vardas. Tai įvyko pas mus per klaidą. Gerbiamus Pagėgalus atsiprašome ir jų vardą prijungiame prie apgailestavusių surašo.

D. M. Š.

Jersey City. — Daugėja protestai prieš šio miesto valdybos siūlymą priversti komunistus ir kitus "raudonuosius" susiregistruoti.

Iš Urugvajaus Lietuvių Kolonijos

"DARBO" Naudai Parengimas

Montevideo. — Mūsų laikraščiui nesuduriant galo su galu, Cerros draugų iniciatyva buvo suruoštas parengimas šio mėn. 6 d. ULC Cerros sk. patalpose, kad gavus įplaukų laikraščio lėšoms padengti.

Skaitlinga publika, pavyzdinga tvarka, graži įvairių numerių programėlė ir virš šimto pezų grynu pelno sudarymas, ryškiausiai pasako, jog šis pobūvis buvo visapusiškai sėkmingas. Cerros lietuviai visuomet ir į visus mūsų organizacijos aktus yra nuoširdžiai atsiliepę, juo labiau jie negalėjo neprisidėti prie šio parengimo, turinčio už tikslą paremti vienintėlį Urugvajaus lietuvių kolonijos darbininkišką laikraštį, kurio materialinė būklė yra ypatingai sunki, kad nesakyti kritiška.

Svečiams susėdus prie stalų, Cerros DARBO platintojų ir rengimo komisijos vardu padarė pratarmę drg. Petras Lapinskas, kuris, supažindinęs publiką su parengimo tikslais, perleido tribūną DARBO redaktoriui drg. Antanui Vaivuskui. Šis, pradėjo savo kalbą sakydamas, kad jis negalįs pradėti kalbėti apie laikraščio reikalus, pirmoj vietoje neprasitaręs apie skaudų netekimą mūsų mylimojo poeto **Stasio Jasilionio**, iš gyvųjų tarpo išsiskyrusio liepos 30 d. Binghamtone. Pažymėjęs keletą stambesnių bruožų iš Jasilionio tauriosios asmenybės ir pabrėžęs, jog su Jasilionio netekimu, DARBAS ir Urugvajaus pažangieji lietuviai neteko savo didelio bendradarbio bei bičiulio, o visa darbininkų klasė nustojo savo ištikimo ir brangiojo kovotojo, kvietė publiką jį pagerbti minutės tyla. Giliai jaudinanti buvo ši minutė! Atrodė, lyg ir širdys būtų sustojusios plakę...

Po to kalbėtojas papasakojo apie DARBO stovį, apie jo kovą už išsilaikymą, kad Pietų Amerikos lietuviai darbo žmonės nenustotų savo laikraščio, kuris skaidrina jų sąmonę ir demaskuoja imperialistams parsidavusios spaudos melo bei šmeižto propagandą. Ragino visus sutelktomis jėgomis prisidėti prie DARBO palaikymo, kad jis galėtų atitinkamai paminėti savo artėjantį 15-os metų jubiliejų ir užsitikrinti tolesnį gyvenimą. Baigė, nurodydamas, kad, nepaisant esamų priešakyje didžiausių ekonominių sunkumų, su visų aktyvesniu darbu, su visų talkininkavimu — DARBAS galės žengti vis pirmyn.

Su savo žodžiu dar prisidėjo ULC Cerros sk. pirmininkas drg. Jonas Čeplikas, išsaukęs gausius delnų plojimus DARBO redaktoriaus adresu ir pranešęs smagią naujieną, jog Cerros skyrius užpirko nuosavas kultūros židinius patalpas. Šią žinią publika pasitiko ilgai trunkančiais plojimais.

Prasidėjo meninė programa. Pirmoj vietoj, Albinukas Banevičius puikiai padeklamavo eilėraštį "Neverki." Iš eilės sekė: daina "Plaukia sau laivelis," kurią solo gražiai padainavo jau visiems gerai žinoma soprano balso dainininkė Veronika Banevičienė; "Paskutinį jau kartą" ir "Sužibo žvaigždutė" išpildė V. Banevičienė ir Leonas Abračinskas (akordeonu akompanavo Antanas Sausys). Publika triukšmingais plojimais išreikalavo šiuos dainininkus pakartoti "Paskutinį jau kartą". Albinas Ragauskas atliko savo darbo kupletą "Dėl visų," publikoje sukėlusį daug juoko ir plojimų (armonika akompanavo P. Lapinskas). Muzikos dalį (polką ir valsą) išpildė mandolinomis Stasys Pranskevičius ir Antanas Vasiliauskas, ir smuiku — P. Lapinskas. Mergaičių grupė iš L. Brazytės, V. Velyvytės, G. Lapaitytės ir A. Paškevičiūtės, artistiškai pašoko baleto numerį. Paskiausiai buvo iškviestas padainuoti svetys, pagarsėjęs rusų tenoras Jonas Trubicinas, kuris, A. Sausiui akompanuojant, padainavo dvi gražias rusų tautos dainas.

Sieriškis.

PRANEŠIMAS

DETROIT, MICH.

Lietuvių Moterų Pažangos Kliubas rengia kalakutienos vakarienę. Įvyks sekmadienį, 29 d. spalių, Draugijų Svetainėj, 4097 Porter St. Vakarienė bus duota 5:30 val. vakare. Prašome visus ir visas atsilankyti. Vakarienė bus skani ir už prieinamą kainą. Žinote, kad moterys visada pagamina skanių valgių. Dalyvaukite! — Rengėjos. (201-202)

Stokite į Kontestą Gauti Laisvei Naujų Skaitytojų

Laisvės vajus gavimui naujų skaitytojų prasidės su 1 diena spalių-Oct. ir tęsis iki 1 d. sausio-Jan., 1951 m.

KONTESTANTAMS YRA SKIRIAMOS PINIGAIS SEKAMOS DOVANOS:

1-ma $75. 2-ra $50. 3-čia $35. 4-ta $30. 5-ta $25. 6-ta $20. 7-ta $15. 8-ta $12. 9-ta $10, ir 10-ta $5.

Naujiems skaitytojams duosime dovaną Rojaus Mizaros naują apysaką *Kelias į Laismę*. Tai nepaprastai vaizdingas apraymas skaudžių įvykių iš Amerikos lietuvių gyvenimo.

Prašome vajininkų pasiūlyti naujai užsisakantiems dienraštį tą puikią dovaną. Visi, kurie įsigijo tą knygą džiaugiasi jąja. Džiaugsis ir tie, kurie ją gaus vajaus laiku, užsisakydami dienraštį.

Iki šiol oras labai gražus vajui. Prašome vajininkų darbuotis kiek tik išgalint, gavimui Laisvei naujų skaitytojų. Rūpinkimės visi išlaikymu savo dienraščio — platinkime jį.

Visų esančiųjų Laisvės skaitytojų prašome gauti nors po vieną naują skaitytoją. Pakalbinkite kiekvieną savo draugą, kiekvieną lietuvį užsisakyti dienraštį Laisvę.

Perkant money-orderius, pašto notas ar čekius apmokėjimui už Laisvės prenumeratas reikia rašyti tik LAISVĖ. Tiktai vieną žodį LAISVĖ. Nereikia dėti Daily ar Lithuanian Daily. Rašydami vajaus reikalais adresuokite:

LAISVĖ

110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill 19, N. Y.

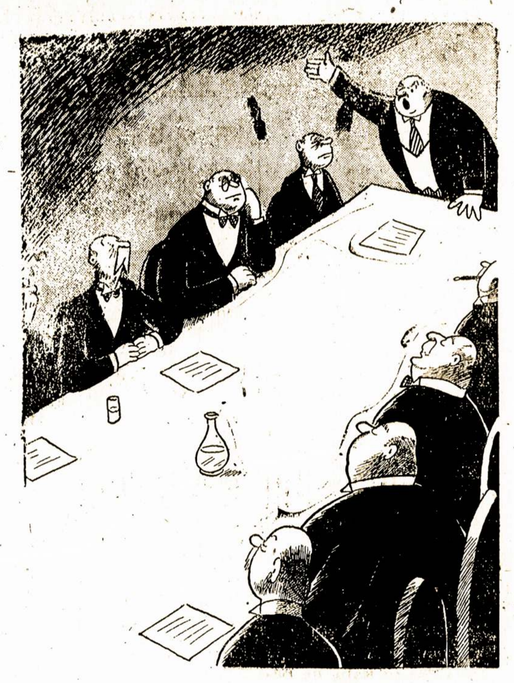

"Darykime viską, kad palaikyti aukštas kainas, didelius pelnus ir linksmus darbininkus."

New Jersey Žinios

LINDEN

Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 20-ties metų gyvavimo jubiliejaus atžymėjimui bankietas, rengiamas LDS 3-čios Apskrities, įvyks sekmadienį, 5 lapkričio, Liberty Park Svetainėje, 340 Mitchell Ave.

Visų narių pareiga prisidėti darbu ir agitacija už šio jubiliejinio bankieto pasisekimą. Bankieto bilietai pasiųsti kuopų sekretoriams. Gaukite nuo jų bilietus ir iš kalno platinkite.

Apie programą tėmykite Apskrities Komiteto pranešimuose. Pradžia 2-rą val. po vidudienio.

CLIFFSIDE

LDS 3-čios Apskrities metinė kuopų konferencija įvyks sekmadienį, 26 d. lapkričio, I. W. O. Svetainėj, 324 Cliff ir Anderson Ave. Pradžia 10-tą val. ryte.

Vietos LDS 115 kuopa nutarė delegatus pavaišinti skaniais pietumis. Draugės A. Bakūnienė ir K. Mažeikienė jau rūpinasi sudarymu pietavimo "menu." Prašomi ir pašaliniai ateiti ir pasiklausyti diskusijų.

JERSEY CITY

Vietos italai smarkiai garsino Columbo paradą, rengtą 15 d. spalio. Skelbė, kad Journal Square prisipildys itališkos tautos įžymybėmis ir politikieriais. Pasigyrimui majorui Kenny, kad ir jie gryni reakcijos rėmėjai, paskelbė, būk komunistų ir jiems pritariančių grupių nekviečia į paradą. Rodos, kad kas siūlėsi su jais paraduoti. Pažangūs žmonės, patrijarchus, padariusius civilizacijai pažangos, pagerbė kitokiais būdais ir kitokioje formoje, negu šokinant Columbo statulą gatvėje arba šaudant į debesis sproginiais.

WOOD RIDGE

Wrights Aeronautical Corp., kurioje išdirbama motorai ir kitos dalys dėl orlaivių, darbininkai išėjo streikan. Šiuo laiku čia dirba virš 6,000 darbininkų, priklausą UAW-C. I. O. unijos lokalui 669. Prie streiko prisidėjo ir ofiso darbininkai, priklausą lokalui 300.

Kompanija jau sutiko pakelti darbininkams 14 centų už darbo valandą, o ofiso darbininkams $5.60 už darbo savaitę. Bet kompanija griežtai atmeta kitus darbo sąlygose pagerinimus. Tad streikas yra tęsiamas toliau. Darbininkuose ūpas geras ir tikimasi streiką laimėti.

EDGEWATER

Lever Brothers Co., kurioje išdirbama muilas ir įvairūs kepimui riebalai, pradėjo budavoti priestatą padidinimui dirbtuvės. Kompanija skelbia, kad bus pabudavota moderniškiausia laboratorija toj srityj ir lėšuos 2 ir pusę miliono dolerių. Budinkas budavojamas prie pat Hudson upės. Darbininkai šioje dirbtuvėje priklauso A. F. of L. unijai.

Charles

Shenandoah, Pa.

Mirė Rožė Žemaitienė

Spalio 9 d. pasimirė Rožė Žemaitienė savo namuose, 84 Swatara Rd., ilgus metus gyvenusi šiame mieste.

Iš Lietuvos ji paėjo Simno parapijos, Bambininkų kaimo. Atvyko į šį kraštą 1911 ir čia apsigyveno ir dabar užbaigė savo gyvenimo dienas. Gražiai sugyveno jinai su kaimynais ir buvo visų gerbiama.

Josios vyras Petras mirė 1942 metais.

Savo šeimos paliko dukterį Mrs. Andrew Koslosky, kuri gyvena, Detroit, Mich., ir du sūnus — Antanas gyvena Baltimorėj, o Adomas gyvena su motina. Baltimorietis Antanas Žemaitis yra gerai žinomas kaip veikėjas lietuvių draugijose.

Jinai buvo palaidota spalio 12 d. Laisvės kapinėse. Daug draugų ir draugių palydėjo 10 val. ryto. Laidojo graborius Vincas Monkevičius.

Šioj liūdėsio valandoj reiškiame žemaičių šeimai didelę užuojautą.

Žinių Rinkėjas **J. P.**

APIE KAILINIŲ ŽVĖRELIŲ...

(Tąsa nuo 3-čio pusl.)

nis, brangiausi yra žydrieji žvėrelių auginimą ir imasi padėti kolūkiams steigti fermas. Kolūkiečiai, kurie imtųsi auginti kailinius žvėrelius, gaus patarimų dėl fermų vietos parinkimo ir jų išplanavimo, fermos organizacijos, veislinės medžiagos aprūpinimo, ūkio vedimo ir kitais praktiškais klausimais. Reikalingų kadrų paruošimą galima atlikti prie veikiančių pas mus Mokslų akademijos ir Medžiotojų draugijos fermų.

Rio de Janeiro. — Prezidentinius rinkimus laimėjo Getulio Vargas, kandidatuodamas Darbo Partijos vardu.

Worcester, Mass

Kaslink Laisvės Skaitytojų Vajaus

ALDLD 11 kuopos šauktas specialis susirinkimas spalio 13 d. reikale Laisvės skaitytojų vajaus įvyko. Ilgametis vajininkas J. J. Bakšys pageidavo, kad bent sykį uždėti tą darbą moterims, tačiaus moterų į susirinkimą atsilankė tik dvi. Vyrų gerokas skaičius susirinko. Tas parodo, kad dienraščio Laisvės gyvavimas ir jo platinimas jiems rūpi. Tad be ilgų kalbėjimų ėjom prie išrinkimo vajininko, bet juomi niekas neapsiėmė, nes darbas nelengvas, išlaidingas ir nemažai laiko įdėjimo reikalaujas.

Todėl nemažai įkalbinėjimų turėjom nuo vieno ant kito ir jau buvom palieką be pasekmių. Tad pamaniau sau, kiek jau seksis ir kiek galėsiu, tiek darbuosiuos, bet be vajininko mūsų didelė kolonija negali pasilikti. Dar S. pasižadėjo, kad sekančiais metais ji apsimsianti.

Taigi, šiuomi prašau gausios kooperacijos iš esamų Laisvės skaitytojų ir patrijotų padėti pravesti šių metų Laisvės skaitytojų vajų gražiai, sekmingai. Žinodami, kas yra vajininkas, prie pirmos progos užsimokėkite savo atnaujinimą ar naują skaitytoją priduokite. Jūs tuo sutaupysite persiuntimo lėšas ir laiko neaikvosite, taipgi neatidėliodami sutaupinsite laiką ir vajininkui.

Kad dienraštis Laisvė yra geriausis lietuvių laikraštis Amerikoje, tai tą žinome ir be jo gyventi tai butų kaip ir be druskos maistą valgyti.

Vajininkas
D. G. Jusius,
Tel. 7-5864

Žinios iš Lietuvos

Naktinės Sanatorijos Stachanovininkams

KAUNAS, rugp. 26 d. — Nemuno pakrantėje stovi dailus pastatas. Tai — Kauno "Inkaro" avalynės kombinato kolektyvo naktinė sanatorija. Čia, baigus darbo dieną cechuose, kasdien atvyksta grupė stachanovininkų. Sanatorijoje jie gauna skanų ir įvairų maistą. Čia jie gali naudotis grožine ir politine literatūra, naujais laikraščiais ir žurnalais, stalo žaidimais, sporto aikštele. Prieš pamainos pradžią stachanovininkai vyksta į darbą, o po to vėl grįžta čia. Kelialapio laikas — 24 dienos.

Dabar baigiama įrengti antrą naktinė sanatorija. Joje kasdien ilsėsis trigubai daugiau žmonių, negu dabartinėje. Žymi lėšų dalis statybai skirta iš direktorinio fondo.

Kultūrinio Gyvenimo Centras

UŽVENTIS, rugp. 26 d. — Vaiguvos apylinkės "Laisvės" kolūkio klubas-skaitykla padarė kolūkio kultūrinio gyvenimo centru. Prie kluboskaityklos tapo jau suorganizuotas gausus aktyvas. Čia dažnai lankosi kolūkiečiai, kurie su įdomumu klausosi knygų i r laikraščių skaitymų, paskaitų, domisi kluboskaityklos sienlaikraščiu "Į komunizmą", dalyvauja jį leidžiant. Klube-skaityklioje veikia mažaraštingumui ir neraštingumui likviduoti kursai. **A. Ilgūnas.**

Kūlimas elektra

JONIŠKĖLIS, rugp. 26 d.— Joniškėlio rajono "Laisvojo darbo" kolūkio nariai su džiaugsmu talkininkavo tarpkolūkinės hidroelektrinės statyboje. Kai 1949 metais pradėjo veikti Švobiškio apylinkės tarpkolūkinė hidroelektrinė, elektros lemputės apšvietė visuomeninius pastatus ir kolūkiečių namus. Tuo metu švobiškiečiai nė nesitikėjo, kad elektros energija ilgainiui pavaduos jų darbą, suks mašinas. Tik dabar, prasidėjus kūlimui, jie pamatė tikrąją elektros naudą: elektromotoras suka didžiulę kuliamąją.

Jaunųjų Maskvos ir Leningrado Dailininkų Kūrinių Paroda

KAUNAS, rugp. 21 d. — M. K. Čiurlionio vardo Dailės muziejaus rūmuose atidaryta Maskvos V. I. Surikovo vardo ir Leningrado I. E. Repino vardo Dailės institutų ir Leningrado dailininkų tapyba, Repino vardo diplominių ir studijinių darbų paroda. Ją organizavo TSRS Dailės fondas ir TSRS Dailės akademija.

Parodoje išstatyta jaunųjų Maskvos ir Leningrado dailininkų tapyba, iliustracijos, dekoracijų eskizai teatrų pastatymams, ir t. t.

Namų Savininkams

Mes namus taisome, pentiname iš lauko ir vidaus; taisom stogus, gatarus ir kaminus. Nesvarbu kaip toli ir kaip didelis ar mažas darbas. Reikale parašykite atvirutę arba telefonuokite:

John Petrus, 131 Pond St., Randolph, Mass. Tel. Ra 6-1177-J.

So. Bostono ofisas, 409 Broadway, Room 4, nuo 5-7 vakarais.

Matthew A. BUYUS

(Buyauskas)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

426 Lafayette St. Newark 5, N. J.

MArket 2-5172

CHARLES J. ROMAN

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniską patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St., Philadelphia, Pa.

Tel. Poplar 4110

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Mokytojas neatsakė nekonstitucingą klausimą

Pašauktam liūdytojo kedėn mokytojui Abraham Feingold vienu pirmiausiųjų buvo pastatytas klausimas: "Ar priklausai komunistų partijai?"

Tai tas pats klausimas, už kurio neatsakymą mokyklų viršininkas Jansen jį paskaitė "nepaklusniu," nubaudė suspendavimu ir dabar tardo.

Feingoldo gynėjas advokatas Harold Cammer protestavo prieš statymą to klausimo. Jis sakė, jog tas visai neišaiškintų to, ar mokytojas buvo paklusnus ar nepaklusnus. Dar daugiau, tas klausimas ne vietoje dėl to, kad Feingoldas nėra įtartas esant komunistu.

Tardytojas Theodore Kiendl, tačiau, liepė Feingoldui atsakyti tą klausimą.

Feingoldas vėl neatsakė. Jis pasiaiškino, kad jo politinės mintis apsaugo mūsų šalies Konstitucija ir kad nei prokuroras, nei kvotėjas neturi teisės jam įsakyti atsakyti į tą klausimą. Jis užtikrino, jog, kaip tuomet, taip ir dabar, jis yra pasiryžęs Jansenui ar bile kam atsakyti apie savo rekordą kaipo mokytojo.

Feingold, trečiasis pašauktas tardyti, yra vienas tų 8 mokytojų, kurie tapo pirm nuteisimo nubausti suspendavimu iš mokytojo pareigų už neatsakymą Jansenui to klausimo. Feingold mokytojavo 28 metus. Paskiausiais laikais mokė Manual Training High mokykloje.

Pasodinti liūdytojo kedėje trys buvę jo viršininkai liūdijo, jog jis buvo puikus, gabus ir pakantus mokytojas. Už jį liūdijo Harry Eisner, dabar esąs Franklin Lane High School principalu; Daniel Malanent, Manhattan Training matematikos departmento pirmininkas; Maurice Levine, seniau buvęs to departmento viršininku.

Nuosprendžio nepaskelbė nei vienam tardytųjų.

Sekamu tardymui buvo pašauktas Mark Friedlander.

Mirė istorinės dramos aktorė

New Yorke spalio 17-tą mirė Mrs. Winona Shanon Andrews, buvusi aktorė, žmona aktoriaus Albert G. Andrews, sulaukus 76 metų amžiaus. Ji atėjo scenon 5 metų amžiaus. Pirmiausia vaidino Evutės rolę istoriniame veikale "Uncle Tom's Cabin." Sceną apleido 1922 metais, ištekėjusi už Andrews.

Iš Ellis Island jau paleido 219 asmenų

Einant naujuoju McCarran įstatymu, Ellis Islande buvo sulaikyti pirmiausia po to įstatymo priėmimo atvykusieji 349 asmenys. Po daugelio tardymo, tyrinėjimo ir sutrukdymo, 219 asmenų jau išleido. Bet šimtas su viršum dar vis ten tebebuvo.

McCarrano ir kitų reakcininkų aukų skaičius būtų žymiai padaugėjęs, jeigu mūsų šalies valdžia nebūtų įsakiusi savo ambasadoriams kitose šalyse neištyrinėtiems neduoti vizos. Dabar nebeatvyksta po tiek daug tokių, kurie būtų tebebuvę neištirti.

New Yorko policijos departmentas lapkričio 1-mą samdys 1,083 naujus policistus. Viso departmente turės 19,978 asmenis.

LLD 2 apskrities metinė konferencija šį sekmadienį

ALDLD 2-ros Apskrities metinė konferencija įvyksta šį sekmadienį, spalių (October) 22 d., 10-tą valandą ryto, Liberty Auditorium, 110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y.

Labai pageidautina, kad visi antros apskrities kuopų delegatai, išrinkti, arba paskirti, būtinai dalyvautų konferencijoje. Savaimi aišku, juo daugiau dalyvausime, tuo daugiau ir geresnių tarimų padarysime savo organizacijos ateities veiklai.

Taipgi pageidautina, kad atsakomingi delegatai nepamirštų pasirūpinti duoklėmis, pasimokėjimui į apskritį. Duoklės - penki centai nuo kiekvieno kuopos nario.

Visi būkime konferencijoj paskirtu laiku.

A. Gilmanas,
ALDLD 2-ros Apskrit. pirm.

Ar žinai Laisvės Statulos istoriją ir laisvės ateitį?

Gerb. Lietuvi,

Prieš 66 metus francuzų tauta padovanojo mūsų Jungtinėms Valstybėms reikšmingą dovaną, Laisvės Statulą. Nuo to laiko ji, tarsi motina, su žibintu rankoje pasitinka kiekvieną atvykstantį ar sugrįžtantį į New Yorko uostą.

Kokia tos statulos istorija ir reikšmė mūsų gyvenimui? Koks tas naujasis McCarran įstatymas ir kaip jis paliečia sveturgimius? Ar jis atitinka Laisvės Statulos idėjoms?

Tuos ir kitus įstatymiškus-teisinius klausimus atsakys advokatas I. Golobinas. Lietuvių Sveturgimiams Ginti Komiteto paprašytas, jis maloniai sutiko lietuviams patarnauti.

Prelekcija įvyks spalio 20-tos vakarą, 7:30 val., Liberty Auditorijos patalpose, kampas Atlantic Ave. ir 110th St., Richmond Hill, N. Y. Įėjimas nemokamas.

RENGĖJAI.

Dėl vaikų paralyžiaus sustabdė žaismę

Šiomis dienomis susirgo vaikų paralyžiumi du Horace Mann mokyklos futbolo tymo nariai. Įstaiga paskelbė, jog dėl to nebejvyks mokyklos tymo rungtynės su kitais dviemis tymais, su kuriais buvo susitarta persiimti.

Prašo ketveriopos algos už Kalėdas

Railway Express Agentūros darbininkai unijistai pareiškė, jog darbas Kalėdomis yra vertas keturių dienų mokesties. Tiek jie ir reikalauja už tą dieną. Savo sąlygas jie pateikė bendrame firmų, valdžios ir unijos atstovų posėdyje.

Unijistai taipgi reikalauja pridėti dar penkis šventadienius su alga, įskaitant ir penktadienį pirm Velykų, viso duoti 12 šventadienių per metus. Ir nori po 20 centų valandinės mokesties priedo.

Už tuos reikalavimus apie 3,000 darbininkų išstreikavo per 19 dienų. Sugrįžo darban valdinės tarpininkavimo tarybos prašomi, jai prižadėjus akstinti samdytojus su jais susitarti. Pirm streiko samdytojai apie derybas nenorėjo nei kalbėti.

Varžybose už kūdikius

Queens teismabutyje buvo iškeltos dvi keistos bylos:

Viena jauna motina atėjo prašyti teismo padėti jai atgauti savo kūdikį, kurį jinai prigyveno su pirmuoju vyru, bet pagimdė jau būdama ištekėjusi už antrojo. Ištuoką sprendęs teisėjas buvo pavedęs kūdikį auklėti jos tėvui.

Kita jauna motina atvyko iš Texas ieškoti savo kūdikio, kurį, sakė jinai, divorsuotas jos vyras pasigrobė nuo jos slapta. Kūdikis teisėjo buvęs pavestas jai. Kadangi ji nežinojo, kur jos buvusis vyras su kūdikiu randasi, teismas bylos nesvarstė, patarė jai pirmiausia kreiptis į policiją ir vyro uniją su prašymu padėti jai juos surasti.

Muzikantai reikalauja daugiau mokesties

Virš tūkstantis ir pusė muzikantų AFL narių, grojantieji puošniuose restauruose ir viešbučiuose New Yorko mieste, pareikalavo padėti jiems po $15 prie savaitinės algos. Priedo tikisi lapkričio 1-mą. Ir nori sveikatos fondo.

Muzikantų dabartinė algos skalė, sakoma, esanti $70 iki $103.50 savaitei.

Hewlett - Woodmere knygynas gavo pastovų čarterį. Įsikūrė 1948 metų pradžioje. Išėgiu vienerių paskiausių metų knygynų naudojosi 35,306 asmenys.

REAL ESTATE
Sekami namai parsiduoda per
Orman & Michelson
REAL ESTATE — INSURANCE

● **MASPETH**—Atskiras mūrinis namas, dviem šeimom su abiejais apartmentais naujam savininkui. Lotas 50X100. Aliejum šildomas. Du garažiai. Apartmentai turi 5 ir 4 kambarius. Prašo $12,500.

● **MASPETH** — Parsiduoda du namai, bendrai subudavoti, turinti po 7 kambarius. Abu garu apšildomi. Lotas kiekvienam — 30x100. Namai parsiduoda kartu arba atskirai. Abejuose yra tenantai, be lysų. Savininkas parduos už prieinamą kainą. Prašo pasiūlymų.

● **RIDGEWOOD**—Šešių šeimų mūrinis, pusiau atskiras namas. Cold flats. Įeigų arti $1,700 per metus. Išlaidų apie $500. Gerai užlaikomas namas. Netoli BMT Subway. Vienas apartmentas bus tuščias. Savininkas prašo $9,500.

● **OZONE PARK**—Trijų šeimų namas ant didelio 60x100 loto. Įeigos yra $142.50 per mėnesį, ir dar 4 kambariai bus tušti. Aliejum apšildomas. Savininkas prašo $18,000, bet gal dar nusileistų.

● **RICHMOND HILL**—Atskiras namas, perdirbtas dėl dviejų šeimų. Trys kambariai su uždarais porčiais bus tušti. Įnešti reikia tiktai $2,700. Yra GI morgičius už $8,200. Aliejum šildomas. Vienas garažius. Netoli Lefferts Blvd. stoties.

Turime keletą gerų apartmentinių namų nuo 12 iki 40 šeimų didumo Brooklyne, Richmond Hill ir Kew Gardens. Taipgi keletą gerų saliūnų. Taipgi vienai ir dviem šeimom namų Woodhavene ir Richmond Hill, Queens Village, ir tt.

Dėl daugiau informacijų kreipkitės pas
Orman & Michelson
111-15 Jamaica Ave., Richmond Hill
Telefonai:
VIrginia 9-0842 arba VIrginia 7-4111

Buvusį policijos inspektorių nuteisė 30 dienų kalėti

Buvęs policijos inspektorius Frederick A. Hofsaes tapo nuteistas 30 dienų kalėti ir $250 piniginės pabaudos už nepasakymą visko apie savo ryšius su gembleriais. Prokuratūra sako, kad jis buvęs gavęs nuo gemblerių "karaliaus" Gross brangią televiziją dovanų. Bet jis to neprisipažino.

Pabaudą jam uždėjo ne už tą tariamąjį priėmimą televizijos, bet už nepasisakymą, kad jis gavo. Tačiau teisėjas Leibowitz leido jam pasilikti laisvu 48 valandas, kad jis turėtų laiko paruošti apeliaciją, jeigu jis to panorės.

Majoras pritaria auto pastatymo "myteriams"

Majoras Impellitteri pasisakė pritariąs įvesti prie gatvių dėžutes, kuriosna įmestų mokestį ten pasistatantieji automobilius. O tuos pinigus jis norėtų paskirti subsidijoms (paramai) privatiškų firmų, kurios imtųsi statyti auto pastatymui garažus.

Atvyko Dionnės šeima

Paskilbusios kanadietės Dionne penketukės su tėvu ir grupe kitų savo artimųjų atvyko į New Yorką, kur tikisi viešėti penketą dienų. Joms pasitikti suruoštas bankietas puošniame Waldorf-Astoria.

Kaipo retenybė, mergaitės skaitosi karaliaus globotinėmis ir dėl to joms toks priėmimas. Įvairios firmos samdo jų vardą garsinimui įvairiausių savo prekių. Tad ir dėl to jos nepaprastai priimamos ir bus daug garsinamos.

Apiplėšė ir paliko suvištą

Pasisakę esant namo prižiūrėtoju, du plėšikai įsigavę į Mrs. Edna Gans butą 3715 Kings Highway, Brooklyne. Ją surišę ir iš namų susirankioję apie $18,000 vertės brangumynų ir apie $300 pinigais.

Ją atrado parėję iš mokyklos pietų jos vaikai ir namo prižiūrėtojas, kurį pasišaukė vaikai pagelbėti atrakinti duris.

Ketvirtasis mokytojas atsisakė "spaviedótis"

Trečiadienį turėjęs įvykti ketvirtojo suspenduoto mokytojo Mark Friedlander tardymas prasidėjo ir užsidarė jam nestojus liūdyti. Mokytojo advokatas Harold Cammer pareiškė, jog jo klijentas nestos liūdyti. Jis sakė:

"Tol, kol yra slapti balsavimai, Friedlanderis neatsakys jokio klausimo, kuris liečia jo politines pažvalgas ar draugystes dabar ar ateityje."

Friedlanderis, kaip ir tie, kurie buvo tardomi pirmiau, ir kurie bus šaukiami tardyti vėliau, yra kaltinamas "nepaklusnumu." Kaltinimas išėjo iš to, kad mokytojai atsisakė mokyklų viršininkui Jansenui pasakotis savo politines pažiūras. Jie pareiškė, jog tai būtų nekonstitucinga. Ir kad tai nieko nesiriša su atlikimu mokytojo pareigų.

Už mokytoją liūdijo Frank Woehr, Manhattan High School of Aviation principalas, kur Friedlanderis mokė moksliniuose kursuose. Ir liūdijo trys jo štabo nariai. Jie sakė, kad Friedlanderis buvo "draugingas, pagelbstantis, etiškas ir sąžiningas" mokytojas.

Buvę posėdyje mokytojai turėjo juokų iš tardančiojo korporacijos padėjėjo advokato Scannell bandymo prikabinti liūdytoją tame, ko pats tardytojas nesuprato. Savo liūdyme Woehr buvo pasakęs, kad mokytojų štabo susirinkimuose jis patsai ne visame kame su Friedlanderiu sutiko, nes jis (Friedlanderis) "labiau pritarė progresyviam mokymui, negu aš."

Scannelliui bandant išaiškinti, kas tas "progresyvis," Woehr pareiškė: "Tikiuosi, jog teisingai mane supratai. Progresyvis mokymas rišasi su mokymo būdais, ne politika."

Tardymo vedėjas Kiendl tuomi ir užbaigė tardymą. Friedlenderio nebespyrė liūdyti. Ketvirtadienį buvo pašauktas Louis Jaffe, Erasmus Hall High School mokytojas.

Susilaukė dukrelės

Bertha Ralph Daniels (Fultoniutė) spalio 6-tą susilaukė antrosios dukrelės Patricijai sesutės. Biruta sunkiai pergyveno šį įvykį, antra savaitė tebebuvo Brooklyno ligoninėje. Paprastai dabar išleidžiamos bėgiu savaitės. Tačiau jos sveikata gerėja ir tikėjosi galop šios savaitės sugrįžti namo.

Įtarė skleidime falšyvų pinigų

Mrs. Mildred Buchman, 29 metų, gyvenanti 2845 Ocean Avenue, Brooklyn, tapo areštuota einant įtarimu, kad ji turi ryšius su netikrų pinigų dirbėjais. Ji vienoje krautuvėje įteikusi falšyvą dešimtdolerinę. Padarius pas ją kratą, radę ją turint penkias kitas tokias.

Veik ištisa savaitė, kai sugrįžo New Yorkan mažoji vasarėlė. Antradienį oro temperatūra buvo pakilusi ki 70 laipsnių.

Aido Choras

Reguliarės choro pamokos įvyks penktadienį, spalio 20 tą, lygiai 8 valandą, Liberty Auditorijoje.

Choro prezidentė.

SUSIRINKIMAI

Liet. Kooperatyvo Spaudos Bendrovės direktorių tarybos mėnesinis susirinkimas įvyks spalių-oct. 23 d., Kultūriniame centre, paprastu laiku. Visi direktoriai dalyvaukite.

Prez.

Moterų Atydai

Moterų Apšvietos Klubo susirinkimas įvyks šio ketvirtadienio vakarą, spalio 19-tą, 8 val., Liberty Auditorijos patalpose. Narės gaus naują knygą. Kviečiame ir ne nares.

Valdyba.

Dr. M. Maisel
Staigios ir Įsisenėjusios Vyrų ir Moterų Ligos
Odos Ligos, Bendras Nusilpimas, Inkstai ir Pūslė, Reumatizmas.
Kraujo ir Šlapumo Tyrimas. Ištyrimas $3.00.
107 East 17th Street,
(arti 4th Ave.—Union Square)
New York City.
VALANDOS:
Kasdien 10:00—1:00, 4:00—7:00.
Sekmad. 11:00 A. M. iki 1:00 P. M.

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
Gerai Patyrę Barberiai

Dr. A. Petrika
DANTŲ GYDYTOJAS
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
Valandos:
9—12 ryte; 1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta

REPUBLIC BAR & GRILL
Savininkas
IGNAS SUTKUS
Patogi vieta pasišnekučiuoti, užkąsti ir pagaliau burnelę išmesti, sulig savo skonio pasirinkto
LIKERIO, VYNO ar ALAUS
Pas Igną Sutkų visada rasi sau pažįstamų
492 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Kampas Union Ave. ir Hooper Street.
TELEVISION
Telefonas
EVergreen 4-8969

Help Wanted Agcy Tel. Plaza 7-2896
HELP WANTED—FEMALE

Abelnam namų darbui moteriškė. Patyrusi. Paliūdijimai. Žemiau 40 m. amžiaus. Guolis vietoje. Turi kalbėti angliškai. Privatiniai namai Jamaica Estates. JA. 6-7531. (200-204)

Mergina — pagelbėti su 2½ m. amžiaus mergaituke. Lengvas namų darbas. Paliūdijimai. Gera alga. Guolis vietoje. PR. 2-0829. (200-202)

Motinai pagelbininkė—namų darbininkė. 3 vaikai. Košerni namai. Vėliausius paliūdijimus. Guolis vietoje. $35. CL. 2-5994. (201-203)

Namų darbininkė. Guolis vietoje. Patyrusi. Paliūdijimai. Bendix. Maža šeima. $35 į savaitę. NAvarre 8-9791. (201-205)

Moteriškė 30-45 m., abelnam namų darbui, lengvas valgių gaminimas, atskiras kambarys ir maudynė. BO. 3-3049. (201-202)

Namų darbininkė. Abelnam darbui. Košernas virimas. $45. Nuosavas kambarys ir vana. Guolis vietoje. CL. 8-2166. (201-203)

Rudens sezono veiklai vėl atsidarė susiedijos centras prie 52-ros mokyklos 146th Terrace ir New York Blvd., Idlewild. Veiks pirmadienių, antradienių ir penktadienių vakarais.

Adelphi Kolegija, Garden City, šiemet turi 2,141 studentų. Tarpe tų yra 87 svetimšaliai studentai.

Pranešimas

BROOKLYN, N. Y.

Vietinės lietuvių siuvėjų unijos nariams. Kurie esate įstoję į unją prieš liepos mėnesį, 1919 metais, buvote automatiškai patapę lietuvių Kriaučių Neprigulmingo Klubo nariais, bet iki šiam laikui esate neįsirašę į Klubo knygas, nepridavę savo antrašo. Pagal L. K. N. Klubo laikyto susirinkimo rugp. (Aug.) 17 d., 1950 m. padaryto tarimo viršminėti nariai jei neįsirašys į Klubo knygas, nepriduos savo antrašą iki lapkričio (Nov.) 15 d., 1950, būsite prarade L.K.N. Klubo visas tiesas. Tie, kurie esate išbuvę vietinėje lietuvių siuvėjų unijoje 5 metus, turite tiesą iki lapkričio (Nov.) 15 d., 1950 m. įstoti į Klubą; įstojimo mokestis $1.00.

Laikas paskirtas įsirašymui spalio (Oct.) 27 d. ir lapkričio (Nov.) 15 d., 1950 m., nuo 5 iki 8 val. vakare, Lietuvių Piliečių Klubo name, 280 Union Avenue, Brooklyn, N. Y. — L. K. N. Klubo Valdyba. (201-202)

EGZAMINUOJAM AKIS
RASOME RECEPTUS
DAROME IR PRITAIKOME
AKINIUS

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 BROADWAY
BROOKLYN, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

PEIST LANE DRUGS, Inc.
405 So. 4th Street
Cor. Hewes St.
Brooklyn, N. Y.
Visoki vaistai, kosmetikai, kūdikiam reikmenys, įvairūs daiktėliai, ligonių kambariui reikmenys — už griežtai žemas kainas.
Receptų Specialistai:
MAX PEIST, Ph. G.,
EDWIN LANE, PH. G.
Tel. EV. 7-6233

Petras Kapiskas
PALAIKO
Bar & Grill
DEGTINĖS, VYNAI
IR ALUS
32 TEN EYCK STREET
Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-8174

JOSEPH BALTAITIS
BAR & GRILL
518 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Geri Valgiai laukia jūsų visada
DEGTINĖS, VYNAI IR ALUS
Atskiras Kambarys Grupėms ir Šeimoms
Telefonas
EVergreen 4-9407
TELEVISION
SHUFFLE BOARD